

ՐԱՏՆՄԻԻՄԱ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻԼՏ 4

ԻՍԹԱՆՊՕԼ, ԱՊՐԻԼ 24, 1914.

Ն 17

ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԱԹ

ՊԷՆՏԻ ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

Իննիլ վե Սալիպ. 3. Գ. Գ. 393

Տօգ. Հ. Նազարեան եգ. յե. Ա. Ս. ՆԱԳԱՇԵԱՆ 394

ԱՀՎԱԼԸ ՀԱԶԸՐԷ

Իսլամաք ը սալիյե 397

Իթիլաֆ ը Միսեղյե վե Էփրօիս
միսալեմեթի. 398

Արևալուսջրըն Էփիր միջֆիսքը 399

Ասրիսթիգ մեսեյե 400

Մ ԻՆԱՊԷՐԱԹ

Միգրայարսան նա՛սըլ սալիլ
գալսպիլիթի ՏՕԳ. ՏԻԳՐԱՆ Ն. ԵԱԶԸՃԵԱՆ 401

1913 սենեկի սրաթիսթիգերինսեն ՓՐՕՖ. Յ. Յ. ՄԱՆԻՍԱՃԵԱՆ . 403

Պիթիս վազուսթը պիգե նե՞ սեյեթյօր ՏԻԳՐԱՆ Տ. ՍԵՍՐՈՊԵԱՆ ԷՖ. 404

ՏԻՆԻ

Թեպշիր ի պեշարեթ իշինսե եհնի պիր
թեշեպիլու ՎԵՐ. ՄԻՊԱՐ Յ. ՍԸՆԶԵՐԵԱՆ 406

«Հեթ ֆեւ կոյե եսիթյօր» ՅՈՎՍԷՓ Մ. ՓԱԶԱՆԵԱՆ ԷՖ. 408

Սիսայրսա ճեկապ Յ. Գ. Գ. 409

ՄԻԻԹԷՆԷՎԷԻ

Դօգօրուգ ահիլալ ՍԻՍՕՆ Ս. ԽԱՐԱՃՃԵԱՆ ԷՖ. 410

Փօւնազար 411

Պալգանլարըն պիլանցօր 411

Փեթեֆիլի նա՛սըլ քեհալի օլունապիլիր 412

Սենե ի Հիմրիյե վե Միլասիյե 412

ՀԱՅԹԱ. ԽԱՊԷՐԼԷՐԻ 412

ՆԱԻՍԵԷՍԻ 1 ՂՐԵ.

ՔԷՇԻՇԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸ
ԻՍԹԱՆՊՕԼ

Ն. Հ. ՐԷՃԻՊԵԱՆ

ՐԱՏՆԻԻՄԱ

ՏԻՆԻ, ԱԽԼԱԳԻ, ՖԵՆՆԻ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻ

ՀԱՅԹԱԼԸԳ ՂԱԶԷԹԱ

ՃԻՆՏ 4

ԻՍԹԱՆԳՈԼ, ԱՊՐԻԼ 24, 1914.

Ն⁰ 17

ՊԷՆՏԻ ՄԱԽՍՈՒՍԼԱՐ

ԻՆՃԻԼ ՎԷ ՍԱԼԻՊ

5

Ապտիւլ Անէտ Տափուտ էֆ. Բրիտիան-
լարն սալիւս ի շէրիֆ թալիմինի Ալլահա յիւք
դոչմագ տէյէ թէլազգը էտէրէք անլէրի միւչրիք
վէ պու սէպլապտէն Բրիտիանլըղը Մէլէքիւթ
Ուլլահն խարիճինտէ տէյէ թարիֆ էտիյոր: Պապ
ը քառիտէ ուն պահաւնտան կէօրիւնիւյօր քի
միւմալիւյէ Բրիտիանլըղա մէնսուպ պուլուն-
տուղու վազթընտա ոալիւս ի շէրիֆ թալիմինի
լազըմ ուն տէրէճէտէ թամիզ վէ օ պապուտ
տօղրու պիր ֆիքը թէլէլի էթմէմիւ խա:
Բրիտիան իւմ ի իւնիյաթը Լաթիմէ փեւսու-
նա վէ Եոնանիճէ փրօսփօն թապիրլէրինի
Ուլլահն իւլէթէ նազարէն իսթիմալ էթալէլին-
տէ քէնտինին զանն էթալի կիպի «նէվ ի պէ-
չէրին ճիւղիյաթընտան պիր ճիւղիւնիւ թէլէլի
էթալի» մանատա, եանի այրը այրը շախուար
մանասընտա զուլլանմազար: Սալիւս ի շէրիֆ
պահսընտա Բրիտիանլարն շախսիյէթ վէ
թապիաթ, սըֆէթ վէ էվսաֆ, իւգիւմ վէ
զաթ թապիրլէրինէ վէրտիլէրի մանայը ան-
լամագ իչին էֆէնտի միւմալիւյէյէ վէ անըն
իլպի տիւչլաննիւլէրէ պիգիւմ «իւչմիւ, պիւ մի»,
տէրլէվիար էսէրիմիզի միւթալաա պուլուրմա-
լարընը թալիյէ էտէրիզ: Վէ պուրաճըզաա
Սալիւս ի շէրիֆ թալիմինին Մէսիին ինճիլինէ
օլան ալազասընը պիր ազ իզան էթմէլէ
իթիֆա էտէրիզ:

Մէսին քէնտի ինճիլինտէ Մէլէքիւթ Ուլ-

լահը՝ Ալլահն ինտան բուհուտա վէ պէչէրի-
յէթաէ թէլաիւ էթալի մէլէքիւթ տէյու վէ
իրատէթ Ուլլահն տալիս առէմի սէվէն Ալլահն
մուհապպէթի վէ պու մուհապպէթտէն նէչէթ
էտէն խըտմէթ տէյու թարիֆ էյլէմիւ խա:
Լաքին Մէսին պուրը եալընը պիր փէյամ
սուրէթինտէ թէպլիզ էթմէթի, անճազ հէր ի-
քալիմինի տէ, եանի հէմՄէլէքիւթ Ուլլահ, հէմ
իրատէթ Ուլլահն քէնտի զաթընտա վէ հա-
յաթընտա թէճէսսիւմ էթմիւ հալտէ կէօրիւր-
տի:

Մէլէքիւթ Ուլլահն Ալլահն առէմին բուհու-
տա սաքին ումասը իսէ, Մէսին հայաթը թա
կաթիտասընտան սոնուտտէք Ալլահն հուզու-
րունըն քէնտինտէ թէմէքիւթ էթմէթինտէն ի-
պարէթ իսի իրասէր Ուլլահն Մէսին հէյէճէյի
վէ իչէճէյի մէսապէսինտէ օլուուղու հալտա,
անըն պիւթիւն էմիւլ տիւլիւն պէչէրիյէթէ
զարը պու իլահի մուհապպէթի իպրազ էթմէք-
տէն իպարէթ իսի: Անըն զաթը վէ պիւթիւն
հայաթը մէլէքիւթ վէ իրատէթ Ուլլահն թէճէս-
սիւմ վէ թէճէսսիւմ էթմէթի իսի: Շու հալտա
Մէսին եալընը ինճիլ թէպլիզ էտէն պիր
փէյամպէր տէյիլ, հաթթա ինճիլ քէնտիսինին
զաթընտա թէճէսսիւմ էթմիւ օլան իլհամը հա-
զիզի եանի Բէլամ Ուլլահ իսի: Օ Ալլահն
առէմէրէ օլան մուհապպէթինի հայաթընտա
կարազ էթմիւ, կիւնահաքէարը արայըպ իւլլա
էթմէք իչին չարչիւր վէ պու ուղուրա ֆէսա
ի ճան էյլէմիւ խա: Պուհուն իլէ պէրապէր
Օ՝ էյլէ իտալալարտա պուլունմուլ խա քի,
օ իտալալար վէ անլէրէ միւթապըզ օլան պու
հայաթ անըն տիկէր առէմէրտէն ֆարզը պիր
զաթ օլուուղունը իսպաթ էյլէմիւ տիր:

Մէսիս քէնտինին կիւնահար ափով էտէն, վէ հօրդունարա բահաթ վէրէն պիր զաթ օլտուղունը, հագիգաթ մէլիյի, վէ հաթթա տիւնահանըն նուրը օլտուղունը, քէնտինի կէօրէնին փէտէրի կէօրմիւշ օլտուղունը վէ հէվմ իւլ ախըրտա առէմէրի հիւքմ էտէճէյինի վէ սախըթի իտտիա էյլէմիշ տիր:

Շահիրապէրի անըն սալպ օլտուղուն պէֆն օլտունմաքնտաւն սօնրա անըն էմվաթտան իհեա օլմուշ տէյիւ կէօրտիւքէրինտէ անըն պու իաւ տիւալարը անլէրճէ քեհամիլէն թէէյիւա էյլէտի:

Պունտան սօնրա շահիրապէրի քէնտինին Մէսիս վէ փէյղամընըն ինճիլ օլտուղունը թէպչիւր էթմէյէ պաչաւաղար իսէ, պիթթապի կէրէք անըն ինճիլինտէ, կէրէք անըն զաթընտա Ալլահըն իլհամըն միւնքէչիֆ օլմագտա կէօրտիւքէր, քի պու տախի Մէսիսին առի պիր զաթ տէյիլ, անճագ Ալլահըն ինճիլինին հանի մուհապպէթ Մէլէքիւթիւնին վէ իրատէթ Ուլլահըն թէճէսսիւտ էթմէսի օլտուղունը իսպաթ էթմիշ տիր:

Շահիրապէր վէ անլէրին թապիլէրի Մէսիսին ինտանիյէթինի վէ ճէսէտի հայաթընը թէէյիլին էթմէտիլէր հանի, իլհանտըրմաաղար, անճագ անըն ինտանիյէթինտէ Մէլէքիւթ Ուլլահըն վէ իրատէթ Ուլլահըն թէճէսսիւտ էթմիշ պուլտուլար, վէ անտէ կէօրտիւքէրի իլհամըն պէյան էթտիյի Ալլահ-Մէլիյէ՝ «Ալլահ» տէտիլէր:

Ալլահ-Մէլիք պէօյլէ պիր ինտանի հայաթտա թէճէլլի վէ թէճէսսիւտ էտէպիլիօր մի, պու պահսը տիկէր տիր, վէ օ պապուս ճէվապըմըզ եինէ «Իւշ միւ, պիօր մի» տէ կէօրիւքէրի:

Շու հալտա Քրիսթիանլար միւշքիք օլմալըպ, պիր Ալլահ իման էտէրլէր վէ պու Ալլահըն քէնտիլէրին մէլիք վէ փէտէրի տէյու թանըտըլարը հալտա, պու մէլիյի Մէսիստէ թէճէլլի էտիպ պիլէ միւնքէչիֆ օլմուշ տէյու գապուլ էտէրլէր:

Մէսիսին պիլէ թէլիլին էթտիյի ինճիլտէ պիլ վահիտ օլմու Ալլահըն էօյրէնիլիք Պու Ալլահ՝ Մէսիստէ պիլէ փէտէր վէ մէլիք մագամընտա քէչիֆ ու պէյան օլտունուշ օլտուպ, հաթթա տնըն Բուհ իւլ Գուսս մագամընտա պիլիմ Բուհլարըմըզա թէնէլլիլ էտէրէք, պիլի քէնտի մուհապպէթիլլէ իհեա էտէճէյի վատ էտիլմիշ տիր: Պիլ պու վատա իման էթմէքլէ տէրուշիմիլտէ օ հուղուրըն միւպարէք թէէսիլինի

հիսս էտէրիլ վէ պու հօլտա հէմ կիւնահարըմըզտան թաթիլի օլտունուշօրըզ, հէմ տէ աւնըն հայաթընա իշթիրաք էտիյօրըզ:

Շու հալտա հագիլի Քրիսթիանըն շախի հայաթըն տախի հէմ ինճիլին հագիլի օլտունու իսպաթ էտիյօր, հէմ տէ Սալիւս շէրիֆ թալիմինին մագուլ օլտուղունու թէէքիտ էտիյօր:

Իմսի Քրիսթիանլարըն Սալիւս շէրիֆ թալիմի տօղու անլաշըլըսա կէօրիւլիւր քի Քրիսթիանլըզ Մէլէքիւթ Ուլլահտան իտրիճտէ տէյիլ անճագ օ՝ Մէլէքիւթ Ուլլահըն վէ իրատէթ Ուլլահըն քեհամիլ պիր սուրէթտէ թարիֆ վէ թէֆսիր էտէն պիր տին տիր, վէ Սալիւս շէրիֆ թալիմի վահտանիլէթէ մուղայի օլմալըպ պէրաքս անըն էն մագուլ սուրէթտէ թիֆատէ էտէն պիր ագիտէ տիր:

Յ. Գ. Գ.

ՍՕՆ

ՏՕԳ. Զ. ՆԱԶԱՐԵԱՆ ԷՖ.ՅԷ

Սէվիլիւ Տօգթօր,

Բահնիւնտա իմգանըզը կէօրիւր կէօրմէզ նէ՝ զատար մէսրուր օլտուլմ, էնճամ սիլին մալիւմաթ, սանաաթ վէ իսթիտաաղըզտան իսթիֆատէ էտէճէյիլ իւմիտի իլէ աօլտուլմ: Օգուլուպ կէօրտիւք քի մէգալէնիլ Պատ. Խալամպօսըն գուհուրունու թէպչիւր վէ անը միւտաֆաա էթմէք իլիւն եազըլմըշ, Պու սա ֆէնա տէյիլ էյի պիր իւրտմէթ տիր, ֆագաթ գօրդարըմ շիտաթ ի կէրմիլէթինիլտէն իֆրաթա կիթմիլիլիլիլ, Սիլ պէնիմ հէրիմտէ օլտանըզ տա Այնթապտան Տօգ. Հապիպին, գուրտագտան պէրու Քրիսթիանլըզտա փէրվէրտէ օլմուշ, հիւքսէք թալիմ ալմըշ, Այնթապըն գօլէճինտէն, քիլիսէլէրինտէն, մէշհուր, ճիտտի, միւնթէրէմ վաիլ, խօճա, խաթիլ վէ փրօֆէսօրլարը կիպի իմթիյաղարընտան իսթիֆատէ էթմիշ, էվրօֆա վէ Ամէրիգատա եաչալըպ մէշհուր էտէրլէր օգուլուշ, պէօյիւք տինտար զաթլար իլէ միւլազաթ էթմիշ պիր զաթըն «Պուհսան հիլիլի պիօյիլ պիր միւլիլիլ կիլիկիս» տէյու եազաղըզըն օգուր իսթիլիլ նէ՝ տիւշիւնիւրսիւնիլ: Պէր հայաթ օլտանլար շէօյլէ տուրսուն, եա սիլէ պիւթիւն էօրիլէրինտէ պիր միւլին տէյու նազար էտէն, սիլին տէ անլէրի ճանտան սէվիլ, հիւրմէթ էթտիլիլիլ մէրհուլար նէ՝ հիսս էտէրլէր:

«Ելլա՛ն զէմանլարա, էյվա՛ն էմէքլէրէ» տէ-
մէզլէ՛ր մի :

Հաղիգաթէն, հաղաղընըզը ունուտածագ
տէլ՝ճէ իֆրաթա կիթմիշսինիզ, պաղընըզ
թալսիյէնամէնիլտէն պիր իպարէսինի եազա-
յըմ, պիր տա՛ն օղույունուզ : «Սերք, սիլի, ի-
հասիս, ախերյերի հիսիս հսիս, պաշգարարն
խարխարէ վէ նախիսարարնա սուրա հեհեհիյիք
վերմէյէն, ինաս, ալնը ջազիսգ քաշը կիպի...»
նա՛սը, խօշ պիր թալսիյէ տէյի՛լ մի : սուրա
տա «Պիր Ալլահ ահմի», տէյօրսընըզ : Պէն քի-
թապը զարըշտըրտըմ պու պիզիմ «Ալլահ ա-
տէմի,նէ ինչ բասթ կէլմէտիմ : Բուհտա ֆապիր
օլանլար վար, միւլայէմէթ, մահնուպուզ,
հիւքմ էթմէմէք, տիւլմէնլէրինի սէվմէք, թէ-
վագու ֆիլան վար, լաքին պէօյլէ սերք, սիլ-
ի, ինաս ֆիլան հօգ : զօրդարըմ քէնտի քէն-
տինիզէ մուխալիֆ սինիզ վէ մէտն էտէլիմ
տէր իքէն ֆէնա սուրէթտէ պէմմ էթտինիզ :
Եարըն գաղըզ տա Պաս : Խարալամպօս ճէզա
մահքէմէսինտէ հաղընըզտա զէմմ վէ դատէն
վէ թահգիր տալասը աչար իսէ նէ՝ ճէվապ
վէրէմէքսինիզ :

Կէօրիւնիւր քի փէք միսթիֆ շէյլէրէ ինա-
նըյօրսընըզ, օլ դաթ իչին «Հիչ պիր թա-
րաֆտան պիր ագչէ մաաշը հօգ» տէյօրսը-
նըզ : Պու առէմ էքմէք եէ՛մէյօր մու :
Եա չալըյօր, եա սաթիլէրինտէն կէչինիյօր :
հէր հանկը տա օլտա փէք շէրէֆլի պիր մէտ-
հիյէ տէյիլ տիր : Հալ պու քի սօսթլարը ֆա-
յիզտէ փարտըր օլտուզունու սէօյլէյօրլար :

«Փարըն դօճատան, զըզը վալիտէսինտէն,
կէլինի գայն վալիտէսինտէն ալըրան» թալիմի
Խարալամպօս էֆ.նին թէլգին էյլէտիյինի դա-
պուլ էթտիքտէն մատա պունու կիլսիֆ վէ
իլանի թալիմ տէյու եութտուրմադա չալըշ-
յօրսընըզ : Տէմէք իսթէյօրսընըզ քի, տինի
վէ վիճտանի մէսէլլէրտէ իսթիլաֆ օլտու-
զունտա ինտան ալըրապիլիր եա պօյանապի-
լիր : Պու նէ՛ ալա պիր ֆէթվա : Աման տօգ-
թօր շու իչի էյի անլաթ : Շիմաի ֆարադա պէն
քիթապը օղույունու ետիտա պէօյլէ պիր վաթ
վառըթասըյլա թէվպէ էթտիմ, միւլմին օլտու-
տէյու ինտար իսէմ վէ դարըմ օրալարտա
օլմազ վէ իսթիլաֆ էտէր իսէ ալըրաճագ
մըյըզ : Պունու տիւսթուր տէյու գապուլ է-
սէր իսէք պօյանմատրգ ինտան գալը՛ր մը :
Պէն հէփ պիրիլքտէ միւլմին օլտա տիլէյի նէ՛-
րէտէ պուլայըմ : Շու միւլմին օլմայը, օլմա-

մաքը նա՛սըլ թային էտէճէյիզ : Պու կիւն պին-
լէր, միլիտնլար վար քի, սէնին օղուտուզուն
քէլամը օղույունու քէնտիլէրինի ճիտտէն միւ-
մին վէ Ալլահն էվատը տէյու պիլիյօրլար,
պունլար քէնտի ըֆիդ ըֆիդէ, կէլին գայն
վալիտէլէրինտէն ալըրմազա մէզու՛ն մը սրը-
լար, հօգսա պու տիւսթուր տա մը հէնի
միւլէլլիտէն ալաճաղըզ : Պիրատէր, պէնիմ
պիլտիյիմէ կէօրէ Բրիտտոս զինատան պաշ-
գա ալըրըզա հիչ պիր սէպէպ եա շարթ թա-
նըմայօր, Պօղոս միւլմին օլմայան զէվճէ եա
զէվճ իլէ պերապէր եաշամաղը էմր էտիյօր
(Ա. Կօրնթ. 7. 12.) վէ «Միւլմին օլմայան
զէվճ զէվճէսիյլէ թագտիս օլունուր» տէյօր :
Տիգգաթ պույուրունուզ : օլ վագթ իսէ, միւլմին
օլմայան սէմէք փաթիփէրէք տէմէք իսի :
տէյիլ քի շիմտիքի ալըրաճագլար կիպի Բրիտ-
թիյան օլուպ տա Զուհուրա, Շարաքա, պին
երլա, կիօյիւնիս, վաֆթիդէ, ճեհեհեքիս մեի-
գիսիս, Ալլահըն սաղընա սօղմա, Խարալամ-
պօսա եա Ա. օղոսա ինտնըզ ինտմայանլար
իսի :

Ինտաֆ եահո՛ւ, հէփ գարը վէ չօլուզ չօճուզ
սահիպի իզ, պարի պիզէ աճըյընըզ : Քիթապ
պու ալադալարը Բրիտտոս վէ քիլիսէ ալա-
գալարը կիպի թաթիֆ էտիյօր, վէ դարըլարըն
Լապպա միսթիս օլտա կիպի միւլմին օլմալարընը
էմր էտիյօր, «Բապպա կիպի» Տօգթօր, չագա
տէյիլ :

Պու նէ՛ գատար կէրմիյէթ, ալիզ տօս-
թում, նէ՛ գատար թէսլիմիյէթ : Խաթրընըզա
կէլիյօր մու, պունտան էվվէ տէ գալ տէֆա
եէնի աօղտուզունըզ վէ աօղրու եօլու պուլմուշ
իսիյինիզի գանն էթտինիզ, շիմտի կէօրիւ-
յօրսընըզ քի ճէհէնէմ եօլունտա իմիշ սինիզ :
Մէզալէնիզտէ իզրար էտիյօր սընըզ քի, Պատ :
Պօսթանճը օղու, վաֆթիլին իսէլասա շարթ
օլմասը հագգընտա քէնտի ֆիքրինի տէյիլտիր-
միշ, էօյլէ իսէ իսթիյաթլը օլունուզ, եա պաշ-
գա խուսուսարտա տա պէօյլէ տէյիլտիրիսէ
սիզէ իքի եօրդունուզ օլուր, եախօս հէրիֆ
սալունուր սիդ աշագտա գալըրսընըզ :

Շունու տա խաթրընըզա տիւլիւրէյիմ տիգ-
գաթ էտինիզ, Պօղոս ընտու իլհամվէ թալիմաթ
վէրիր իքէն, պաղըսընա «Պու՛ Բապպըն սէօ-
յիւ տիր» տէյօր : սաղըսընա «Պունու պէն
սէօյլէյօրիմ» տէյօր : Պատ : Խարալամպօս տա
պու ճիհէթի թէֆրիդ էտիյօր մը, հօգսա
հէփսինի տէ Բապպըն սէօգիւ տէյու՛ն մը վէ-

րիյօր: Պիր տէ ունութմայրնը քի, չիմտիյէ գատար պաշնըդա կէլտիյի կիպի, հարըն պաշա պիր միւպէշչիր կէլիր, մէսէլա, Վեր, Թարալամպօս չըզար տա կէօլլէրինիդի աչար վէ ճէհէննէմ հօլունաա օլտուղունուղու կէօս-թէրիր իսէ հինէ՝ մի հօլու չէվիրէճէքսինիդ: 40 սէնէ տիր գօճա գօյուն, գաւալ տինէր կիպի տինէտիյիմիդ օլ քէլտար վէ վաղար հի՞չ մի իմիշ: «Պիր թագըմ ճահի, թալիմ սիդ, պէքրի վէ քիւֆրպազ քիմսէլէր իլէ գատընլարըն կիճէ կիւնտիւղ պիր եէրէ տօլ-մալարընը» աշնի քէրամէթ թէլազղը էաի-յօրսընը: Պէն պիր եէրտէ կէօրտիւմ, պէօլլէ օլտու, հաթթա օլ գալապալըզ կիճէ էվլէրինէ տէ կիթմէտի, իլհամլար ալտըլար, հայզըր-տըլար, աղլատըլար, սարսըլտըլար, աիթրէ-տիլէր, գարըլար զըզլար հիսթէրի օլտու, պաշ-գա խասթալըզլար օլտու, պիր գաշը թիմար-խանէլիք տէլի օլտուլար: Պիր չէյ տէյնն օլ-տու իսէ, «Բուհա գարչը իչլէյօր» տէտիլէր. էնճամ հիւքիւմէթ մարիֆէթի իլէ քիլիսէյի գափաթարըրդ: Էփէյի իրատ օլտու, հէփ գարըլար իւղէրէրինի սօյուպ վէրտիլէր: Տիդ-գաթ էաին պս չօգ թէհիլքէլի տիր, օրատա ինչալլահ պէօլլէ պիր չէյ օլմազ:

Ձէվճէնիդ իսմէթլու Հսիփսիմէ հանըմըն հազտըղը Հագիգարա շհասէք նամ բիսալէյի օղուտում: Պաշտան պաշա Վեր. Խարալամ-պօսը մէտն վէ միւտաֆաա, Այնթապ քիլի-սէլէրինի հիւքմ վէ թաղպին վէ Վեր. Գրի-գօրհան էֆ.յէ հագարէթ էթմէքսէն իպարէթ տիր: Պիր գատըն օլմասը, ալէլ խուսուս Տիկին Նազարեան օլմասը՝ քէնտինի լայըզ օլ-տուղու մուգապէլէտէն մասուն թութար, խուսուսա օրալարա էնմէք պիդիմ տէ ուսու-լումուգտան տէյիլ տիր, Լաքին հիշ տէյիլ սի-զէ բէճա էտէճէյիդ քի պիր գատըն իչիւն էն պէօլլէք ֆագիլէթ ալլէ տարէսինտէ օլան վաղիֆէլէրինի թէմամէն իֆա էթմէք օլտու-ղսնու քէնտինէ իխթար էտինիդ: Պէօլլէ մաթ-պուաթ ալէմինտէ օնա պունա սալտըրմազ, եէնի թանըտըղը պիր գարիպ պէքարըն ալօ-գաթըղընը տէրիւտէ էաիպ սէնէլէրաէն պէ-րու քէնտինին էյլէտիյի կիպի, էլեէվմ օն պինլէրին հիւքմէթ էյլէտիյի պիր գաթա եւ-լանը վէ ֆիւք հէփյօր հօլու թէարրուզ էթ-մէք փէք տէ գատընվարի (Lady-like) օլմա-սըղընը տա իլալէթէն սէօլլէյինիդ: Խուսու-սա, հագընտա հազըպ հիւճիւմ էթտիյիմիդ

քիմաէ իչիւն նէ տիւչիւնիւր իսէք տիւչիւնէ-լիւմ, օնուն հէյէթ ի իճթիմալէտէ թութու-ղու մէվգիյէ կէօրէ իսմինի եաա էթմէք մութ-լազա թէրպիյէ վէ մէտէնիյէթ իղթիգասը տրի: Տին պիլի նէզաքէթ վէ թէրպիյէտէն մազուր եա մուաֆ թուլմազ: Սէօլլէյինիդ քի քէնտի-սի իչիւն Խարալամպօս էֆ. սէմալաթին 7ինճի գաթընտա սաքին օլաճազ գատար գուտուսա վէ «Տիւլիկիլն օղլու» կիպի իյահի օլապիլիր, Վեր. Գրիգօրհան իսէ «թէսէննի կիօրքիւլիշ» օ-լապիլիր: Լաքին պաշալարը իչիւն տէ թահ-զիր էթտիյի Վեր. Գրիգօրհան օլ ալօպաթ-ըղընը տէրիւտէ էյլէտիյի քիմսէնն թէփէ-սինտէն պուլուլար գատար եւ.քսէք օլապի-լիր, նէ քէնտինին, նէ օլ պիրլէրին պէօլլէ հազմաղա հագըր հօգ տրի: Խուսուսա պիր գատըն գալէմինտէն պէօլլէ չէյլէր չըգմամալը: Պու կիպի վաղիֆէյի պիր էրքէք տէրիւտէ էթմէ թէարրուզ օլունան իչիւն տահա գօ-լայ օլուր: Տիւնհա հալա սիֆրանէքլէրէ թէս-լիւմ օլմատը, պա խուսուս պիդիմ մէմէքէ-թիմիգաէ տահա օ մէվգիլէրէ կէլմէյէ չօգ սէ-նէլէր իսթէր: Պու կիպի հալլէր թէքրար է-տիլիր իսէ գօրգարըմ պազըլտըր թէրպիլէյի ունուսուպ գատընա լայըզ օլան հիւքմէթ տէ գուսուր էթմէք թէհիլպէսինէ տիւչէրէր:

Պիլմէտիյի պիր խուսուս վար տրի, օնու տա իլահ էտինիդ: Այլահա խրտմէթ էթմէք, ոսթի պաշնա գալապալըզ թօփլայրպ վազ վէրմէք տէյիլ տիր, հօգաա օրատու պուրնու-նուն տիպինտէ Այլահա վէ ինսանլարա մալէն, աղլէն, պէտէնէն, սէնասթ վէ իպրէթի իլէ խըտմէթ էալէլէր վար, շու մէտիչէնին պիր քէօլէսինի տէ օնլարա հասր էտէր իտի: Պէլքի պիլմէյօրէ՝ քի Գրիգօրհան էֆ. հէր հաֆթա օն պինլէրէ գալէմի իլէ վազ էթտիյի կիպի, իս-թանպօլ էմմանուէլ քիլիսէսինին վաղի տիր, վէ Կէտիք Փաշա իպատէթխանէսինտէ տէ նի-գամի խըտմէթի վար:

Միւհիթէրմէ գէվճէնիդ հանըմ Այնթապ Բրիտթիանլարընը սօղուզ հա ըլըզ օլմասըն-տան չէքվա էտիյօր, պէնճէ փէք սընազ օլմա-տըզլարը իսապէթ օլմուշ: Պիր տէ պու հիւզ-տէն Այնթապտան հիշ պիր այրըլըզ օլմատըղը-նը իտտիա էտիյօր, պիդ ֆարգըր իչիթտիք, հէմ իսմլէրի իլէ, Թէմէննի էտէրիդ քի պիդիմ իչիթտիյիմիդ եալան վէ քէնտիսի սահիհ օլ-սուն:

Էլհասըլ սէվկիլիւ սօղթօր, սալըզ վէ-

րիշինիգտն էօյլէ անկայօրում քի, հագիգի Բրիսթիանըղըն իէլլինի իշին, Վեր. Խարա. ւամպօսըն Կուգուրը էլգէմ տիր: Պու հաւտէ սիդ խօսպինիք էտիյօրսընըդ, հէլի սիդ իսթիֆատէ էտէճէք տէյլլանիդ: Գօճա պիր տիւնեա միլիօնլարը իլէ պէքլէյօր, պրագըն պիրադ տա պաշլա եէրլէրէ եէթիշին:

Ս. Ս. ՆԱԳՊԱՇԵԱՆ

ԱՀԱՄԱԼ Է ՀԱՅՐԵ

Իսրահաքը աւլիի. — Սըր Ալպէրթ, Լօնտրա ճինայթ մահքէմէսի հաքիմի, Օսմանը Ատլիյէսինի իսլահ էթմէք իշին իգսաւըն Լօնտրա մուխապիրի Սաատի պէյէ աթիլ տէքի պէյանաթտա պուլունմըլ տըր: «Մէմէքէթին իշինտէ կիւղիտէ պիր սընֆը հիւքքեամ վիւճուտա կէթիրմէք իշին պաշլըճա պիր գաշ սէպէպ կէօրիւյօրում վէ պիւթիւն թէշքիւթ վէ իսլահաթըն էսասաթընը պունլարտա պուլույօրում: Պիրինճիսի հաքիմին հանկի մէնպատան սէյլիլիկ ինթիխապ էտիլէճէյի, սօնրա հէ մաաշա նաիլ օլաճաղը, վէ թէրազգըսը հէ կիպի չէրաիթ տաիլիլնտէ վիւճուտա կէլէճէյի խուսուսլարը տըր: Պիզտէ հիւքքեամ, մէմէքէթտէ իլմէրիլլէ, նամուսլարըլա, թէճրիպէլէրիլլէ, մէսլէքլէրիլլէ սաշլարընը աղարթմըլ, չէօհրէթլէրի պիւթիւն ալէմէ տուլուլմուլ, մէհրէ ի վիւքէլա ի տէալիսէն ինթիխապ օլունուր: Հաքիմիլլէ տաւա վէքիլլէրիլլէն նամգէտ պուլմագ իշին, տաւա վէքիլլէրի սընֆընտա տա էհէմիլլէթլի պիր իսլահաթա ինթիլտա մէսո էտէր: Սօնրա տաւա վէքիլլէ պիզտէ, սաիլ էվրօփա մէմալիլիլտէն պաշա օլարագ, զայէթ միւհիթէրէմ պիր վաղիլլէթ վալիք տիր: Ատէթա պիր հէվ հաքիմ տիր: Ումուրը մալիլլէ իլէ հիլալագասը հօգ տըր: Ավօգաթլարըն պիլտիկի նիդ կիպի էլպիսէ ի մախսուսէսի վար տըր: Պու թարգլիպասլար մէհաքիմին խարիճէ գարչը մէհապէթի հօգթա ի նաղարընտան իէք մուհիմ տիր: Իշթէ նամուսլը, աիլ աիլէ էվլատլարը, մէրասիմ ի մախսուսէյէ թապի օլարագ հուգուղ ալէմէրիլլէ թահսիլլէրիլլէ պիթիրտիլլէն սօնրա, մէսլէք ի վէքիլլէթտէ տէ պէօյլէ սաֆ վէ նէղիս պիր հալէթ ի մախսուսէ իլէ չալըլըլար: Ինկիլիդ միլլէթի հագգ շինաս տըր: Պունըն իշին մահքէմէ սալօնլարընը տօլտուրան խալգ, նալմուսլու վէ գուտ-

րէթլի տաւա վէքիլլէրիլլէ փէք չապուղ խալիթէ ի ումուսլլէտէն ալըրր: Լօնտրատա չէօհրէթ գաղանմագ իշին իգթիտար դատար նամուս վէ իֆֆէթին տէ թէէսիրի պէօյիւք տիր: Պիր ավօգաթ չաիգընըլ էտէմէլ, ախլագսըլըլա իթթիսաֆ էյլէյէմէլ, հալան սէօյլէյէմէլ: Նիւքի էվլէլա պալատան թարտ օլունուր, սահիէն ինկիլիդ միլլէթի արասընտա գաթէն էօյլէ պիր ալօգաթ մուլաֆֆադիլէթ գաղանմագ: Պալատէ իյգահ էթտիլիմիլ թարգտա, իյֆա ի վաղիլլէ վէ մէսլէք էտէն տաւա վէքիլլէ իշին արթըլ ֆէյլլի պիր մուհիթ կէօղիւքիւր, սէնէտէ օն, օն պէշ պին լիրայլ փէք գօլայ գաղանըլ: Իշթէ միլլէթին, մաթպուսթըն վէ պիւթիւն մանասըլլա խալգըն թէվլէճիւհիւնէ նաիլ օլան պու թէճրիպէլլէ ալօգաթլար, սաշլարընը պու էհէմիլլէթլի մէշլէլլէ իլէ աղարթտըլարըլ զէմանլարտա տա, սէնէվի իւլ պին, պէշ պին, օն պին լիրա թախսիսաթլարա միլլէթին հուգուղ վէ գաղասըլլա իշթիլալ էյլէմէք իւղրէ մէվլի ի գաղայա իսատ օլունուրլար: Պիլլէր սէնէլէրճէ տաւա վէքիլլէթինտէ պուլունաղար պու մէվլիլլէրէ չըղարըլըլըլ: Թէճրիպէսիլ, մալիւթսըլ պիր հաքիմ, տէյէպիլլիրիմ քի, դանուը պիլլէ թաթպիլ էտէմէլ: Օնուն իշին իսլահաթըլ ատլիլլէ խուսուսընտա, պու մէսլէլլէլլէրին նաղար ի տիգաթա ալընմասը իճապ էտէր: Եանի էվլէլա ալօգաթլար սընֆը իսլահ օլունմալը, ալօգաթլարա տէրլէ մէքթէպտէ տէյիլ, մահքէմէլլէրտէ կէօսթէրէճէքլէրի լիյագաթլարա կէօրէ վէրիլմէլի վէ պու սընֆա դարչը խալգըն իթիմատ վէ ինթիրամը իպգա էտիլմէք իշին մուսմէլաթըլ մալիլլէ իլէ միւնասէպէթլէրի գաթ էտիլմէլի տիր: Պիր տէ «հաքիմ ի վահիտ» ուսուլը գապղըլ օլունմալը վէ հիւքքեամա ինթիլտտան պիւթիւն մանասըլլա աղատէ գալաճագ ոուրէթտէ մաաշար վէրիլմէլի տիր: Հաքիմ մէմէքէթին իշինտէ հէք քէստէն տահա պէօյիւք պիր գուլվէթէ սահիպ օլմալը տըր: Վիւքէլա, հուգղար իտարէ մէմուրլտըլ արք, հաքիմ իսէֆէրտ ի միլլէթին նամուսընա, չէրէֆինէ հալաթընա հիւքմ էտիլօր: Պու սուրէթլէ հաքիմ արթըլ հիլ պիր սուրէթլէ մուղայագա հալինտէ պուլունմալ քի մէմէքէթտէ, մէհաքիմտէ սու ի իսթիմալ մէսլէլլէ մէվլուը պահա օլուն: Քիւլիւք թախսիսաթա նաիլ օլան հաքիմլէրին իտարէ մէմուրլլէթլէրինէ թէրֆիլէն թային-

լէրի կիպի անվալ տէ մէմլէքէթինիդտէ մէվ-
 ճուտ իսէ, տէրհալ իլղա էտիւմէլի տիր: Հա-
 քիմին քիւչիւլիւ պէօյիւլիւ օլմազ: Հաքիմ
 էօյլէ իտարէ մէմուրլարը թարաֆընտան թէ-
 րազզըյա թապի թուրուլմազ, հաքիմ ինթի-
 յաճ հիսս էտէմէզ: Հաքիմ սիյասէթլէ տէ
 մէշղուլ օլմազ: Մէմլէքէթինիդտէ ասալէթի
 թէնսիս էթմէք իսթէյօրսանըզ, պէօյլէ պիր
 սընֆ թէնքիլի շարթ տըր: Մէմլէքէթ իչին-
 տէ ալիմ, թէճրիպէքեար, միւսթաղնի պիր
 սընֆ ը հիւքքեամ վիւճուտա կէլըրսէ, էվրօ-
 փալըլարըն տա արթըզ «ուհուտը արթիգէ»
 տէյէ մէճնուհանէ թարզտա իտտիա ի իսթի-
 յազաթա հազզլարը գալմազ: Սօնրա պիր իքի
 շէյ տահա իզահ էթմէք իսթէրիմ քի, պուհ-
 լար տա մէհաքիմին մուհթազամ պինալարա
 հէրլէշտիրիմէսի, հիւքքեամ մըզտարընըն
 մահուտտիյէթի վէ հիւքքեամ իլէ տավա վէ-
 քիլլէրինին ըհսմի էլպիսէլէրլէ իֆա ի վազի-
 ֆէ էթմէլէրի տիր: Պու հաքիմ տէտիյիմիզ
 թարզտա սէչիւմէլի, մէճլիս ի վիւքէլա դարա-
 րըյա ինթիլիսազ օլունմալը վէ հաքիմ օլտուզ-
 տան սօնրա, հէր տիւրլիւ թէարրուզաթտան
 մասուն վէ միւհքէմ գալմալը տըր: «Ատալէթ»
 իչինն նէ դատար մասրաֆ էտէրսէնիզ էտի-
 նիզ, միլլէթ պսւնուղա հիչ ըհինէտար օլ-
 մազ: Գուզվէթլի պիր հէյէթ ի ասլիյէ, միլ-
 լէթին ասարէ ի մուգատտէնէսինի գուզվէթ-
 լէնտիրի, միլլէթին նամուսընը, հայաթընը
 շէօլէլէնտիրի, իթիպարընը արթըրըր վէ պու
 սուրէթլէ մէմլէքէթտէ էմիլիյէթ վէ իթիպար
 էսասլարր թէնսիս էթմէքլէ թիճարէթ վէ սէ-
 նայի ալէմլէրի տէ թապիաթըյա պիր ինչը-
 րահա օղրար: Պու կիպի հիւքքեամըն վիւ-
 ճուտը մէմլէքէթ իւզէրինտէ տէրհալ թէն-
 սիր ի մախսուսընը կէօսթէրէրէք մըզտարը
 ճէրաթիմ տէ ազալտըր:»

Իթիլաֆ ը միւսէրիս վիւ Էվրօփա միւսալիսէթի.
 — «Թայմը» դազէթասը «Փրանսա—Ինկիլիէր-
 րա իթիլաֆընըն օնուհուս մէնէ ի տէչրիյէսի
 միւնասէպէթիլլէ նէչը-էթմիլ օլտուզու պիր
 մէզալէտէ, պիլախըրէ Բուսիանըն տախի իլ-
 հազըյա վիւճուափէզիր օլան իթիլաֆը Միւ-
 սէլլէսին Էվրօփատա մուվազէնէ ի տիւվէլ հա-
 սըլ էտիպ պէօյլէճէ Էվրօփա միւսալէմէթլինի
 մուհաֆաղա խուսուսընտա միւհսսիր պիր ա-
 միլ օլմուշ օլտուզուհու զիքը էթտիքալէն սօն-

րա շու սուրէթլէ տէվամ էտիյօր: «Պու սու-
 րէթլէ թէնսիւս էտէն միւվազէնէ ի տիւվէլ
 սայէսինտէ իտի քի, Փրանսա՝ Մօնիս վէ Գայթօ
 գապինէլէրինին իտարէսի ալթընտա ալտա-
 նարազ տիւչմիւշ օլտուզու էնթրիզլէրտէն մաղ-
 լուպ օլմայարազ չըգապիլտի վէ Ակասիր
 պուհրանընը սաքին պիր վաղար իլէ գարչը-
 լատը: Պու սայէտէ իտի քի, Տիւվէլ ի մուազ-
 զամա, Պօսնա-Հէրսէք, Թարապլուս վէ Պալ-
 գանլարտա թէհատտիւս էտէն Շարգը գարիպ
 մշսարլինի, սիւհա միւրաճէաթ էթմէյէրէք
 հալլ ու թէսլիյէ էտէ պիլտիլէր: Պու սայէտէ
 իտի քի, Պալգան մուհարէպաթը էմնադընտա
 Տիւվէլ ի մուազզամա սիւֆէրասը Լօնտրատա
 իճթիմա էտէրէք, պու մէտիտ պուհրանըն
 քէսկին տէվրէլէրի էմնասընտա մէզքիւր նիմ
 ճէզիրէտէ պուլոհան մուխալիֆ մէնաֆի վէ
 արըուլարը հազզընտա իթիտալ իլէ միւզա-
 քէրէ էտէպիլտիլէր: Պու սայէտէ տիր քի,
 անլէրին հէքտիկէրիլլէ օլան պու կիւնքի միւ-
 նասէպաթը սիյասիյէսի տահա ճիտտի վէ հէ-
 ման հէր սըրատա տահա տօսթանէ վէ սամիմի
 տիր: Նիհայէթ էկէր պու կիւն տիւնեա՝ միւս-
 թազպէլին ասայիլ վէ միւսալէմէթի իչինն տա-
 հա էյի իւմիտէր պէսլէյօր իսէ, երինէ պուսա-
 յէտէ տիր: Տիւվէլ ի մուազզամանըն էյիճէ
 միւվազէնէ օլունմուշ իքի կրուլարա թազ-
 սիմ օլունմասը վէ հէր իքի կրուլի աղալարը-
 նըն եալընըզ եէկաթիկէրիլլէ տէյիլ, տիկէր կը-
 րուլըն տախի ազալարըյա տօսթանէ միւնա-
 սէպաթ փէրվէրտէ էթմէլէրի, բրզ ատալէթ-
 լէրինին նալիեհանի փաթլայրլարընա վէ
 միւֆրիթ սիյասի ինթիրասաթըն զուհու-
 րուհա գարչը իքի գաթըլ պիր թէմինաթ քըր:
 Պիւթիւն հիւքքմարլար վէ տէվէթ ասէմլէ-
 րի, պէլի, հաթթա պիւթիւն միլլէթլէր, պու
 իքի կրուլար արանընտա զուհուր էտէճէք
 պիր մուհարէպէնին միւսհիշ պիր ֆէլաքէթ օ-
 լաճաղընը պիլիյօրլար: Վէ իչթէ պուհու պիլ-
 մէքտէն հասըլ օլան մէսուլիյէթ հիսսի տիր
 քի, էն ճէսուրու վէ էն հիսապսըզը պիլլէ գէն-
 ճիրպէնա էտիյօր, գապի էտիյօր: Պունտան
 մատա, սիւհա տալրանմազ իսթէյէն պիր
 տէվլէթ եախսոտ տէվլէթլէր, պու կիպի պիր
 միւսաստէմէնին թէնիլքէ վէ մէսուլիյէթլէրինի
 միւլթէրէքէն տէրէօհտէ էթմէլէրի իչինն,
 մէնսուպ օլտուզու կրուլըն տիկէր ազալարը-
 նըն տախի մուվաֆազաթ վէ մուսալէնէթլինի
 թէնէմին էթմէյէ վէ մուհարէպէնին գարուրի վէ

պիհազգիւն օլտուղունա անլէրի իգնա էթմէյէ մէճպուր տըր: Տիւլէլի մուազզամատան հիչ պիրի արթըզ քէնտի տավաքնըն սէրպէսթ հաքիմի վէ անճազ քէնտի շախսընա մէսուլ տէյիլ տիր: Իթիլաֆը միւսէլլէսին պու զիքը էթտիլիմիզ խասսէյի հայիզ օլտուղու վէ էվրօփա միւսալէմէթինին միւսթէնիտ օլտուղու չիֆթ ամուտլարտան պիրինի թէչքիլ էթտիլի, արզ էթտիլիմիզ վազըալար իլէ խսպաթ օլունմուշ տըր:

Արեւալուսնալուսն էփիր միւշփիւրաքը.— Նեյշըն զազէթասը պու մէսէլէ հազգընտա նէշը էթմիշ օլտուղու պիր պաշ մէգալէտէ, Արնափուտուղուն էփիր միւշքիւլաթընը, ինկիլթէրրանըն Ըլսթըր միւշքիւլաթընյա մուգայէսէ էթտիլաթտէն սօնրա շու վէճհ իլէ տէվամ էտիյօր: «Էփիր Քրիսթիանյարը, մէտէնիյէթ վէ տին իթիպարընյա Եունանլաշմըշ օլարազ, արալարընտա սաքին օլտուղլարը Իսլամ Արնափուտլարտան էզ հէր ճիհէթ տանա եիւքսէք վէ միւսթազ օլտուղլարընա դավի պիր գանաաթլարը վար տըր: «Մուգատտէս թապուրլարը» վէ կէօնիւլլիւ ալալարընը թէչքիլ էտիլ Արնափուտլուղա իլհազ օլունմագտան իսէ էօլմէյի թէրճիհ էտէն պու Քրիսթիանլար խալիս Արնափուտ տըրլար վէ էվլէրինտէ գօնուշտուգլարը լիսանտա Արնափուտոն տըր: Ֆազաթ Բոււ մէքթէպլէրինին վէ քիլիսալարըն թէչսիւրի ալթընտա պունլար միլլի հիսսիյաթլարընը զալիպ էթմիշլէր տիր, օ տէրէճէ քի, քէնտիլէրին փէրիլլէս տէվրինտէն գալմա խալիս Եունանլը օլտուղլարընը զանն էտէրէք թէֆալիւր էտէրլէր վէ Եունանլաշմըշ օլան Արնափուտ պիրասէրլէրինէ ասէթա չէշմի հազարէթ իլէ պաղարլար: Ֆազաթ պուրտա պիր մէսէլէ զուհուր էտէր: Պու Եունանլաշմըշ Արնափուտլար, ճէպրէն մի, հօգսա, քէնտի ըրիզ վէ մուվաֆազաթլարընյա մը Եունանլաշմըշ տըրլար: Բոււմ բուհպանլար, տէվրի Համիաիտէ, Թիւրք մէմուրլար իլէ էլ էլէ վէրէրէք, Արնափուտլար արասընտա էն ուֆազ պիր միլլիյէթ ազընթընը պօզմաղա չալըշմըլար վէ մէքթէպլէրէ Արնափուտոն իտխալ էթմէք իսթէյէնլէրի գօղալամըլար տըր: Իլանը մէշրուլթիյէթտէն սօնրա հէր նէ գատար պու ահվալա մէյտան վէրիլմէմիշ իսէ տէ, սօն մուհարէպէ էսնասընտա էփիր գըթասը Եու-

նան օրտուսու թարաֆընտան իշղալ օլունտըղը էսնասա եինէ էսկի ատալէթլէր օրթայա չըգմըշ տըր: Հաթթա Եունանիսթանա իլհազ օլունմագ իլիւն պէյաննաթէլէր ալթընտա կէօրիւլէն «միւթէհայիզան» իմզալարընըն էքսէրինին ճէպր թահթընտա գօնուլմուշ օլտուղունա էմինիզ: Պունտան մատա, էփիր էհալիսինն էքսէրիյէթի Քրիսթիան տէյիլ, Իսլամ տըր: Պու Իսլամ Արնափուտլար տախի սօն գէմանլարտա Իսլամիյէթէ տէօնտէրիլմիշ տիրլէր: Ֆազաթ պունլար էսասէն էվրօփալը գալմըշ տըրլար վէ անլէրին էքսէրիյէթի Պէքթաշի մէզհէպինէ մէնսուպ տըրլար, Պէքթաշի մէզհէպի իսէ խալիս Իսլամիյէթտէն փէք չօգ այրուլըշ օլտուղու կիպի, աշնի վաղթտա, Քրիսթիանլըզ, Բոււմուղ, Կախօտ Օրթօտօգլըզ տախի տէյիլ տիր: Հէր նէ գատար էփիր Քրիսթիանլարը Իսլամլարտան մէտէնիյէթճէ տանա զիյաաէ թէրազըն էթմիշլէր իսէ տէ, էքսէրիյէթի թէչքիլ էթմէլլէր: Մէսէլա, Կորիցա չէհրինին տէօրթտէ իւշիւ Քրիսթիան իսէ տէ, մէրքէզի պուլունսուղու էյալէթին տախի տէօրթտէ իւշիւ Իսլամ տըր: Գօնսէրթ քէնտի գարարընը վէրմիշ, վէ ումոււի սուրէթտէ ալարազ պու գարարընտա իսապէթ էթմիշ տիր: Արնափուտլուղ, նիսպէթէն տանա միւթէրազգի վէ գէնիլին օլան պու էյալէթէ մալիք օլմազսա թէրազգի էտէմէզ: Էփիրին Եունանիսթանա իլհազը նուֆուղու ազալլիյէթին արզուլարընա մուվաֆըզ տիւշէճէք իսէ տէ, աշնի վաղթտա Իսլամ էքսէրիյէթին տախի մէհաֆիինի աղըր սուրէթտէ սէքթէտար էտէճէք տիր: Եունանիսթան էփիր գըթասընը քէնտինէ իլհազընը նէ էսասա իսթիհատէն թալէպ էթտէ, աշնի էսաս, Մաքէտօնիատա սօն մուհարէպէլէր էսնասընտա զապթ էթմիշ օլտուղու էյալէթլէր ալէյինէ իսթիմալ օլունապիլիր: Էկէր Եունանիսթան էհալլինն արզուսունա միւրաճէաթ էթտէ, Քիլքիշ վէ Ֆըլօրիսա կիպի խալիս Սլավ չէհրլէրինի թէրք էթմէսի լաղըմ տըր: Պու մէսէլէտէ Մ. Վինէցէլոս հազգլը տըր: Եունան Շօլհնիսթէր իսէ հանլըշ տիւշիւնիւյօրլար, Էլրօփանըն գարարընա թիպէթ օլունմալը վէ իյճալընտա ճէպր իսթիմալ օլունմալը տըր: Արնափուտլուղ հիւքիւմէթինին էփիրլիլէր իլէ պիր անլայընա կէլէմէտիլի իլիւն թէչսիւք էտէրիզ: Էկէր Էփիրլիլէրին մէքթէպ, քիլիսա վէ ճէմիլէթճէ հիւրրիլլէրիլլէրի իլիւն թէչմիւնաթ վէրլիմէքլէ

պուռ անխաղճ հասըլ օլաճազ իսէ, պիր ան պիւ-
լէ թէրէտտիւտ էթմէմէլի տիր, Իսթիզլալիյէ-
թինի հէնուզ էլտէ էթմիշ օլան պիր միլլէթին
տախիլի մուհարէպէյէ թուրքուլուսը փէք նա-
խօշ պիր մէնզարէ տիր, Շայէտ Արնապուտլուզ
հիւքիւմէթի տախիլտէ ասայիլի թէէմին էտէ-
մէզ իսէ, Ալսթրիա վէ Իթալիանըն այրը
պաշարընա միւտախէլէ էթմէլէրինէ տիկէր
սէվլէթլէր միւսսատէ էթմէմէլի տիրլէր:
Աքսի թագտիրտէ, Արնապուտլուզ իսթիզլա-
լիյէթի էր կէճ մա՛վ օլմաղա մահքիւմ օլմուշ
օլուր: Էկէր ճէպր վէ թազէիզ լազըմ վէ
ղարուրի օլուրսա, Շգոտրանըն իսթիրտա-
տընտա օլտուզու կիպի պէյնէմիլլէ պիր
օրտու թարաֆընտան իճրա օլունմալը տրը:
Ֆազաթ Գոնսէր իլլէմէյէ հազըր օլմաուրգճա,
սէօղիւնիւն հիշ պիր թէէսիրի օլմազ: Պիր էվ-
րօփա գոււլլէթի, մուգաւլէմէթէ թէսաուիւֆ
էթմէյէրէք իսթէտլիյինի հափապիլիր: Փրէնա
Ուլլըմըն սիւաշլարընըն դուտուրղան վէ մուխ-
րիպ միւսսատէմէլէրինին հափամայաճաղը չէյի
պէյնէլմիլլէ օրտունուն պայրազլարը առլա
զան տէօքմէյէրէք հափապիլիլլէր:

Ասրիաթիզ մեսիխիսի.— Արնապուտլուզ մէ-
սէլէսի, պիւթիւն Ատրիաթիզ մէսէլէսինին
անճազ պիր սաֆհէսի տիր: Վազաա Իթալիա
չիմտիլիք հէնի պիր լիման էլտէ էթմէք իչիւն
միւնասէպէթսիզ պիր իտտիատա պուլունմայօր:
Մամաֆիհ, Ալլօնիատա քէնտինին հափմը
օլտուղու էսկի թէչէպպիւսիւն թէքրար ույան-
մասը միւհթէմէլ տիր: Իքի իւշ կիւն էվլէլ
Իթալիա Ալլօնիայա 4 զապիթ կէօնտէրտի:
Անըն թէֆսիրինէ կէօրէ պու զապիթլէր քէօր-
ֆէզին տէրինլէրինի իսգանտիլ էտէճէքլէր Ի-
միշ: Պիր թարաֆտան Ալսթրիանըն Գաթա-
րօտա (Գարատաղ) պահրի պիր մէրքէզ թէչ-
քիլ էթմէք փլանընա տիգզաթընը չէվիրալի
չու սըրատա, Իթալիանըն տախի քէօրֆէզին
տէրինլէրինի թամիզ էթմէք իսթէմէսի իչիւն
էն միւնասիպ վազիթ տրը: Ալլօնիա քէօրֆէ-
զինի իսգանտիլ էթմէք, Իթալիանըն՝ Ալլըս-
թրիա-Մաճարիսթանա գարչը պէսլէտիլի չիւպ-
հէնին տէրինլէրինի իսգանտիլ էթմէքտէն տա-
հա գօլայ տրը: Ալսթրիանըն օլ կիւզէլ Գաթարօ
լիմանընա նաղըր օլան մուգատտէս Մօնթէ-
նէկրօ տաղընը, տիփլօմաթլուզա հախօտ ճէպր
լլէ էլտէ էթմէք պապընտաքի էսկի փլանընը:

Կէրէք տախիլտէ վէ կէրէք իտրիճտէ թէճրիպէ
էթմէք իսթէտլի աշիքիար տրը: Լօվլէն հախօտ
«Մուգատտէս տաղ» իւզէրինտէքի Գարատաղ
թօփլարը լիմանա հաքիւմ տիրլէր: Պութօփլար-
տաննասը՝ Էաղայը գուրթարմալը: Ալսթրիայը՝
Օթրանթօ պօղազընա Փօլա լիմանընտան 250 միլ
տահա հազըն օլան Գաթարօյը հարպ կէմիլլէրի
իչիւն հէնի պիր մէրքէզ թէչքիլ էթմէքտէն
մէն էտէն՝ անճազ պու թօփլար տրը: Գարա-
տաղ մալիյէճէ ֆէնա պիր մէվգիտէ տիր վէ
Ինթիմալէն էյի պիր ֆիյաթտա Լօվլէնի սաթ-
մաղա իլլամ էտիլէպիլիր: Ֆազաթ պու նօգ-
թատա տախի Ալսթրիա Սըրպ հիսսիյաթընը
թահրիք էթմիշ օլուր: Սըրպիանըն չիւպհէսիզ
Ատրիաթիզ սահիլինտէքի թէպտիլաթ հազ-
զընտա սէյլէյէճէք սէօղիւ վար տրը: Քէնտի-
նին տէնիզէ հօլու Գարատաղտան կէչէր: Պիր
չօգ քիմէլլէրին զանընա կէօրէ, Սըրպիա վէ
Գարատաղ արասընտա օլան չիմտիլի սամիմի
անլայը, Իթթիհատըն անճազ պիր մուգատ-
տէմէսի տիր: Էկէր մուգատտէն տաղ՝ Սըրպ-
լարըն սօն սիսթէմ թօփլարը վէ մահիր թօփ-
ճուլարը իլէ իտարէ օլունուրսա, Գաթարօտա
Ալսթրիա հարպ կէմիլլէրինին սուրմասը իմ-
քիանսըզ օլաճազ տրը: Էմինիզ քի, պու՝
Սըրպլարըն ունութմամը օլտուղլարը պիր
վազընա տրը, վէ էկէր Սըրպլար մուազգամ
տիւշմէնլէրինէ գարչը մուհարէպէ էթմէյէ մէճ-
պուր օլտալար, Բուճանիանըն պունա սէյրճի
գալաճաղը միւհթէմէլ տէյիլ տիր: Բուճանիա
հիսսիյաթընըն ախիրէն Ալսթրիա ալէյիլտէ
վազը օլան թէզահիւրաթը՝ փէք մանատար
իտիլէր: Ասլա պիր զարարա կիրիֆթար օլմա-
յարազ Պալգան մուհարէպէսինտէն էն զիյատէ
քիարլը չըգան Բուճանիա՝ քէնտի գոււլլէթի
հազզընտա կիթտիքէ տահա զիյատէ Իթթի-
լա փէյտա էսիյօր: Օ՝ Մաճարիսթանըն Էհա-
լիլի մաճարլաշտըրան իտարէսի ալթընտա
ինլէյէն Բուճանիալըլարըն մէնաֆիինի աչըզ-
տան աչըզա միւտաֆաա էսիյօր: Մաճարիս-
թան՝ աղալիյէթտէ պուլունան թապաա ըրգ-
լար իլէ օլան միւնասէպաթընտա ֆիլհագիգա
պախթսըզ տրը: Ճէնուպի Սլալ մէսէլէսի
հէնուզ հալլ օլունմամը իքէն, Ինթէ պիր տէ
Բուճանիա մէսէլէսի օրթայա չըգըյօր: Բու-
ճանիանըն Սըրպիա իլէ իտաֆի պիր մուհաէտէ
ապա էթմիշ օլտուղու մուհազգազ կիպի
տիր: Պէօյլէճէ Ալսթրիա, սուսթլարը օլա-
պիլիր իքէն, պու կիւն տիւշմէնլէրի քէ-

սիւմիշ օլան պիր չօգ գալմար իլէ իհաթէ օլունմապտա սըր: Օսմանը Բուս մուհարէ պէսինտէն սօնրա, Բուսիա՝ Բուսանիայա օլան պիւթիւն վասարընը ունութմուշ իտի, պու վաքըայա րաղմէն, եինէ պու կիւն Բուսիանըն աղուշընա աթըլապիլի: Փագաթ պունա հաճէթ տէ հօգ: Բուսանիա՝ կէրէք Ավսթրիա վէ կէրէք Բուսիայը տաիմի պիր մուալագիյէթտէ սազլարադ տաիս, արղուարընը անլէրէ գապուլ էթալրէպիլի:

Սիւքթըրտան

ՄԹԻԻԱՊԵՐԱԹ

ՄԻԳՐՕՊԼԱՐՏԱՆ

ՆԱՍԵԼ ՍԱԼԻՍ ԳԱԼԱՊԻԼԻՐԻԶ

ՏՕԳ. ՏԻԳՐԱՆ Ն. ԵԱԶՇԱՆ, ԱՄԵՐԻԳԱ

Տիւնհատա երկիթլիք օն չէլիտ, տօգուլու՝ գալմագ տէրլէր: Միգրօպլարտան հասնի սարի իլլէթլէր միգրօպլարտան ուլիմ գալմագըլըն տա իլք հօլու անլէրտէն գալմագ տրր:

Խասթալարը զիյարէթ էթմէք տաէթի չալանը թահին պիր անէթ տիր: Լաքին նիչէ ոսիր ասէթլէր կիպի, օ տաիս սու ի իսթիմալ օլունուր: Խասթայա մուգալէտ օլան թապիպ նըրս վէ խասթա սահպիլին քէնտի էօմրլէրինի թէշլիքէյէ մարուզ զըլմալարը վալիֆէ ի մուգաստէսլէրի իգթիզասընտան տըր, վէ նիչէլէրին վաղիֆէլէրինի իֆա էտէր իքէն իլլէթտէն թութուլուպ էօմիշ օլմալարընա րաղմէն, մէզքիւր լաղիֆէլէր իլէ միւքէլլէֆ օլանլար հիյն ի հաճէթտէ թէշլիքէտէն գօրգմայարագ վաղիֆէլէրինի իֆա էթմէլի տիրլէր: Քէզալիք զիյարէթլէրիլլէ խասթայա ղէ սահպիլին րուհանի հա ճիսմանի աղիմ թէսէլլիյի մուճիպ օլապիլլէճէք քիմսլէր տաիս լազըմ օլան ինթիյաթը հանի իլլէթին սիրալէթինի մէն էտիճի վասըթալարը իսթիմալ էթտիքտէն սօնրա, ալ չօգ թէշլիքէ տէ օլսանը կէօգէ ալըպ, զիյարէթլէրինի տիրիզ էթմէլի տէլիլ տիրլէր: Փագաթ րասթ կէլէնին խասթայը զիյարէթ էթմէսի լիւզումսըզ հէմ տէ թէշլիքէլի տիր:

Ամէրիգասա տիֆթէրիա, գրղըլ խասթալըզ վէ պաղէն հաթթա զըզամըզ պուլընտն էլլէրին գափուլարընա սըհիյէ գօմիսիօնը թարաֆըն:

տան պիր եաֆթա հափըշտըրըլըր: Եաֆթանըն իւզլիլնտէ խասթալըզն իսթի իրի հազըլար իլէ հաղըմըլ օլուպ, էհալի օ էվէ կիրիպ չըգմագտան սաղընտըրըլմըշտըր: Խասթա իֆագաթ պուլուպ, էվ թիւթսիւլէնէնտէք հաֆթա գափուտա տուրուր վէ խանէ էնալիսին չարչու հա պաղարա կիթմէսինէ միւսաստէ օլունմալ:

Պիր էվտէ հաշահան քիմսէլլէրին հէր պիրիւնին քէնտինէ մախսուս գատէշ, փէշկիւր, չամալըր, հաթագ վէ օտասը պուլընմասը սաղըզգտա մէզագա մուվաֆըզ պիր ատէթ, խասթալըզ ղէմանընտա իսէ զարուրի պիր լիւզում տըր: Թիֆօ, գօլէրա, վէպա, սպարլաթինա, չիչէք, տիֆթէրիա, զըզամըզ, զըզըլ հիւրիք (եըլանճըզ), վէրէմ, ֆրէնկի, պէլ սօղուզուլու վէ պիր թագըմ կէօգ խասթալըզարը վէ տէրի իլլէթլէրի պու ատէթէ րիայէթ օլունմատըղընտան նիչէ տէֆա սաղ քիմսէլլէրէ սիրայէթ էթմիլլէր տիր:

Պէրպէր տօսթլարըմըզ պիր քիմսէլի թրաշ էթտիքտէն սօնրա ուսթուրա, տարագ, մագաս վէ ֆըրչալարընը սապունլու սու իլէ եըլգալըպ, պէշ տագիգա գայնաթսալար հա տա ապիս ֆիմիզլի սու իչինտէ պըրագսալար պիզլի մէնէթտար զըլարլար: Պու սու եիրմի գատէն սըճագ սույա պիր գատէն ապիս ֆիմիզ իւլլէ էտէրէք հաթըլըր: Հէր կիւն անտէն պիր գապ տօլուսու ալընըպ, իսթիմալ օլունան ալլէթլէր թէմիլլէնտիքտէն սօնրա պէշ տագիգէ պու սույուն իչինտէ գօնուլուրար, վէ չըգարըպ տուրու սու իլէ երյգանարագ թէքար իսթիմալէ հազըր էտիլմիշ օլուլար: Հէմ սու հուլէթլէ, հէմ ուճուզ, հէմ տէ էմին օլան պու թարիզի տօսթլարըմըզ թալսիյէ էտէրիպ, Հէր միւշթէրիյէ հէնի պիր փէշկիւր վէրմէյի գաթէն պիրիլլէր: Պունլարա իւլլէթլէն պիր տէ հէր միւշթէրիյի թրաշ էթտիքտէն սօնրա էլլէրինի երյգարլար իսէ հէմ քէնտիլէրինի հէմ ախէր միւշթէրիլլէրինի թէշլիքէտէն մուհաֆագա էթմիշ օլուլար: Պիր միւշթէրիւնին երլիւնտէ կէօրիւնիւր պիր խասթալըզ պուլունմալասը իլլէթ միգրօպլարընըն պուլունմալասընը ֆարպ էթմէզ, էլլէր՝ ալլէթլէր տանա էճղալը սու իչինտէն չըգարըմագտան երյգանալը տըրլար: Ամէրիգանըն պիր գալ էյալէթլէրինտէ պէրպէրիյէ իչինտ խուսուսի թէմիլլիք նիզամարը վար տր վէ օ նիզամլարա րիայէթ էթմէյէնլէր ճէզսյա չարփտըրըրլար:

Իլլեթերաւն ինթիրազ էթմէք պասլընտաւ շու պիր զաչ ումումի իսթարաթտան սօնրա պէլքի պիր իքի սէօղտէ խուսուսէն էվլէլքի պէնսլէրլմիզտէ զիքր էթտիյիմիզ տէօրթ զափուլարտան պիզէ հիւսիւմ էտէն միգրօպլարտան սագընմագ թարիզլէրի հագընտա սէօյլէսէք օլուր :

Հավայա տաղըլարագ թէնէֆֆիւս ալէթլէրի գափուսուստան պիզէ հիւսիւմ էտէն վէրէմ , աիֆթէրիա վէ սաթլըճան միգրօպլարտան գարչը մուհաֆազա ի նէֆս էթմէնին պաչըճա թարիզի անլէրի հավայա տաղըլմագտան մէն էթմէք տիր : Պու իսէ մէզքիւր իլլեթերաւն թութուլմուշ օլանլարն պալղամ վէ սալեա (թիւքրիւք)լարնա տիգգաթ էթմէքլէ օլուր : Անլէրին հանլարնտա աղզը զօլայ աչըլըպ էօրթիւլէպիլէն պիր գութու եա կէնիշ աղըզը պիր չիշէ պուլուսուսուրուլուպ , խասթա թիւքիւրէճէք օլտուղուստա պու գապ իչէրիսինէ թիւքիւրմէլի վէ գապ սուլտուղուստա միւնտէրէճաթը աթէշ իւզէրինէ պօչալտըլմալը վէ գապ տախի օն պէշ տագիզէ գաշնատըլմալը տըր : Պուստան մատա խասթանն հաննտա քեհաղըտ մէնտիլէր եա զագէթա վէ աթի պէզ փարչալարը պուլուսուսուրուլարագ , խասթա էօքսիւրիւր եա ագսըրըր իքէն անլէրտէն պիրինի աղզընա թութմալը տըր : Պիր իքի տէֆա իսթիմալ օլուսուսուրուստան սօնրա անլէր տախի աթէշէ աթըլմալը տըրլար :

Վէրէմլիլէրին նիչէլէրի կէզիպ սուլաչապիլէն վէ իլլէրինէ պագապիլէն քիմսէլէր տիրլէր : Լաքին հափաճագ չէյ անլէր իչիւն տախի հէման աշնի տիր : հանի անլէր տախի ճէպլէրինտէ պալատէ զիքր էթտիյիմիզ կիպի պիր չիշէ թաչըյպ , պալղամ կէլտիյինտէ պու չիշէ իչէրիսինէ թիւքիւրէրէք աղզընը գափաթմալը տըրլար վէ չիշէ սուլտուղուստա միւնտէրիճաթընը էվլէլէն տէտիյիմիզ կիպի հագըպ չիշէյի գաշնաթմալը եա անը տա աթէշէ աթըպ , պիր հէնիսինի ալմալը տըրլար : Վէրէմլի պիր քիմսէնին րասթ կէլտիյի եէրէ թիւքիւրմէմէսի սալթ պաչալարն մուհաֆաղասը իչիւն տէլիլ , իլլա պիզըպթ քէնտիլէրին մուհաֆաղասը իչիւն տախի էլզէմ տիր : Չիւքի միգրօպլար հավայա տաղըլարագ թէքրար թէնէֆֆիւս էտէճէք օլուրլար իսէ , իլլեթլէրինն աղըրաչմասընա սէպէպ օլապիլիլէր :

Մէքիւլաթ վէ մէչըուպաթ վասըթասըլէ հագմ ալէթլէրի գափուսուստան պիզէ հիւսիւմ

էտէն թիֆօ , գօլէրա , աիֆթէրիա վէ պու կիպի իլլեթլէրին միգրօպլարնտան մասուն գալմանն չարէսի պու խասթալըզլար գէմաննտա եէլէճէք վէ իչէճէք էյիճէ փիշիւրմէք վէ գաշնաթմագ , թիֆօ իլլէ գօլէրա խասթալարնըն մէնճուսաթընը էվլէլէն զիքր էթտիյիմիզ ապիս փէնիզ սուլու իլլէ էյիճէ գարըչալըրաղտան սօնրա խալէյէ տէօքմէք վէ սինէլէրտէն սագընմագ տըր :

Պաղըրսագ գուրտլարնտան սալիմ գալմագ իսթէյէլէր իչտիքլէրի սուլուս թէմիզ մէնպատան ալընմըլ օլմասընա , եէտիքլէրի չիյ սէպգէվաթըն (մայտանօս , մարօլ , խըյար կիպի) էյիճէ երչգանմըլ օլմասընա վէ չիյ էթ եէմէմէյէ տիգգաթ էթմէլի տիրլէր :

Չիյ սիւթտէ նիչէ տէֆա վէրէմ միգրօպլարը մէվճուտ տըր , էյէր ալընաղը ինէք վէրէմլի իսէ : Վէրէմ ալէսսէվիլէ հավա թարիգիյի ագճիյէրէ հիւսիւմ էտէն պիր իլլէթ իսէ տէ , պագէն վէրէմլի հայվան էթի եա սիւտիւ վասըթասըլէ հագմ ալէթլէրի թարիզինտէն տէ հիւսիւմ էտէր , պախասուս չօճուղարա : Պինաէն ալէյհ , սիւտ չիյ օլարագ իսթիմալ օլուսաճագ իսէ , ալընաղը հայվանն սաղլամ օլմասընա տիգգաթ էտիլմէլի , վէ պու խուսուս մալիւմ տէլիլ իսէ սիւտիւ գաշնաթմալը :

Չիչէք , գըզամըգ , գըզըլ խասթալըգ (ըսգարաթինա) երլանճըգ , ուլուգ , սաչըրան , ճիւզամ , ֆրէնկի վէ պէլ սօղուղուղը կիպի թէմաս վասըթասըլէ տէրիտէն սիրայէթ էտէն իլլեթլէրէ կէլինտիքաէ վիւճուտըրըն հէր հանլը պիր գըսմընն պու իլլեթլէրէ միւպթէլա օլանլարն վիւճուտընա սօգունմամասընա տիգգաթ էտէրէք անլէրտէն սալիմ գալապիլի :

Կէրէք պու սօն թագսիմ ալթընտա վէ կէրէք պուստան էվլէլքի իքի թագսիլէր ալթընտա զիքր էթտիյիմիզ խասթալըզլարա միւպթէլա քիմսէլէրէ խըտմէթ էտէնլէր խասթա վէ օլան անըն իսթիմալ էթտիյի նէսնէլէրէ հէր տէֆա սօգունտուղարնտա էլլէրինի երչգամալը վէ վէ պիր տագիզէ ապիս փէնիզլի սուլա պաթըրմալը տըրլար : Թաամ էթմէզտէն վէ հաթմագտան էվլէլ տախի էլլէրինի պու մէնվալ իւզրէ թէմիզլէմէլի տիրլէր :

Խասթա իֆագաթ պուլտուղտան սօնրա իսթիմալ էյլէմիշ օլտուղուս նէսնէլէրի հագըլմալը եա տա գաշնաթմալը տըրլար : Գաշնատըլ-

մայան նենգէլէր 5-6 սաաթ չէմտին փերթէվլէրի ալթընտա պրագըլարագ էմին սայրլապիլիլէրէր, չու չարթ իւն քի փերթէվլէր մէղքիւր նենգէլէրին հէր թարաֆընա աօգունապիլիլէրէր:

Խասթանըն օտաաընըն թիւթսիւլէնմէսի տա- խի զիյատէ Մըհհիյէ գօմիսիօնընա վէ թապիպէ ախտ պիր մէսէլէ օլտուղընտան, պէնտիմիլին մագսէտի իսէ թապիպիլիլ հափըլապիլէնէք չէյլէրտէն պահս էթմէք օլտուղընտան թիւթսիւ խուսուսընտա պիր չէյ տէյնէնէյիլ:

Հայվանլարըն քէնաիլէրի ըսըրմասընա միւսաատէ էտէն քիմէլէր զանըմըղճա չօղ տէյիլ տիրլէր: Պու սէպէպտէն գուտուղ իլլէ- թինէ միւլթէլա օլտն հայվանլարտան հէր քէսի սաղընտըրմաղա լիւղոււմ հօղ սըր: Լաքին հա- չէրաթըն ըսըրմասընա միւսաատէ էտէնլէր աղ տէյիլ տիրլէր: Սըթմայա թուրուղուղուտա հէտիյի իւղիւմէ հա սաիր մէյվէյէ պէտ- տուա օգուլանլարա վէ փարմաղլարընա իփիք պաղլատարագ հա տա օգուլուլ պիր քիմսէյէ նուսիսէ հազարարագ իֆագաթ պուլմաղա չաղըմաղ առտէթինտէ օլանլարա, հաթթա սօլ- ֆաթթօյա պիլէ միւրաճաթ էտէնլէրէ թալսի- յէ էտէրիլ քի սիվրի սինէքլէրին քէնաիլէրի ըսըրմալարընա միւսաատէ էթմէսիլէր: Սալթ պուշա տիֆգաթ էտէրէք, հէմ իսթէտիքլէրի մէյվէլէրի իսթէտիքլէրի գատար հէյէպիլիլէրէր, հէմտէ նիւսիւլէյէ հա սօլֆաթթօյա սարֆ էտէ- ճէքլէրի փարա ճէպլէրինտէ գալըր: Սիվրի սինէքլէրտէն սալիւմ գալմագ իչիւն տէ աւլէ- րին թիւրէտիքլէրի աուրղուլն սու վէ սաղ- լըղլարը գուրուլմագ հիւքիւմէթէ ախտ պիր վապիֆէ, հաղ մէվսիմինտէ գափու վէ փնճէ- րէլէրէ ինճէ թէլ հա թիւլպէնտ հէյիլէրէք սիվրի սինէքլէրի աղչարտա պրագմագ իսէ սըթմա վէ սարը հիւմմա կիպի միւտհիլ իլլէթ- լէրտէն սալիւմ պալմագ իսթիլէն հէր քէսէ ախտ պիր վապիֆէ տիր: Պու թէտպիր սայէ- սինտէ հէր պէրպատըղը իւղէրինտէ թաչըյան- վէ պահարտան զըչ մէվսիմինտէք էվլէրի- միլտէ միւսաֆիր գալմաղա չալըյան սինէք տիւլմէնլէրիմիլտէն պաչըմըղ սէլամէթ գա- լըր: Կէչէն պիր գաչ սէնէ զարֆընտա սինէք- լէրի թէլէֆ էթմէք իչիւն Ամէրիգանըն հէր չէհրինտէ խուսուսի ճէհուլէր էալիմէքտէ պու- լունմուլ սըր: Տահա պիր գաչ կիւն էվվիլ զաղէթատա օգուլօր իտիք քի, պէլէտիյէ մէքթէպ չօնուղլարընա թուրթուղլարը հէր օն սէնէյէ մուղապիլ պիր սէնթ (օն փարա)

վէրէճէք տիր: Հէլէ պիլիւմ մէմէքթէթտէ պէօլլէ պիր վատ էտէն օլմայօր: հօղ իսէ մէքթէպլէրին հէփսի պօչալըր իտի: Պուրատա վատ օլունան իւճրէթի ալմագ իչիւն տէ Ամէ- րիգայա կէլմէք փէք տէյմէվ, չիւնքի պու- րանըն օն փարատը թիւրքիանըն պիր փարա- սընտան զիյատէ հէր թուրթմաղ:

Ըսըրարագ պիլլէ վէրտիքլէրի էղիյէթլէ գանաթ էթմէյիլ, վէպա գէմանընտա էօլիւ- միւմիւլէ գաստ էտէն փիլէլէրտէն հազարը պուրթարմագ չարսինէ կէլինտիքտէ աւլէրի զինճիլէ վուրմաղա հաճէթ հօղ սըր: աւլէրի իւղէրլէրինտէ թաչըյան ֆարէլէրի մահվ էթմէք քիֆայէթ էտէր:

1913 ՍԵՆԷՍԻ ՍԹԱԹԻՍԹԻԳԻԼԻՆՏԻՆ ՄԱԼԻԿԱԹ

1.

Աթիտէ վէրլէն մալիւմաթ էքսէրիա 1911 վէ 1912 սէնէլէրինտէն ալընըչ տիր, զիւա հէր նէվ մէնպալարտան սթաթիսթիք ճէմ էթ- մէսի սնճաղ պիր հա իքի սէնէտէ օլապիլիլ: Էնվա ի քիթապլարտան ճէմ էտիւլ, Օսմանլը լիւրասընա թահվիլ էթտիյիմիլ հիսապլարըն ճիւմէսի պիր սէնէյէ մալիսուս օլմայարագ, ահճաղ ումուլէն վէ եաղընէն պիր զըյասա իւրամէթ էտէրէր:

1911 սէնէսիսնէ մասէնիտհէն չըզարընս հընսալարըն զըյոնէթի

Իւմիւտ Պուրնու էյալէթիտէն	Օ.Լ.	4,550,882
Թրանսվաու	"	1,972,449
Օրէնճ	"	1,263,082
Աֆրիգանըն Ալմոն էյալէթի	"	1,164,350
Պրապիլ	"	110,000
Բոտէգիա	"	11,880
Ինիլիլ գուլտնա	"	6,710
Ենքիւն	"	9,079,353

Պալըք էթինիլ զըտա հալինտէ էնէմիլլէթի փէք պէօլլէք տիր: Տէնիլ սահիլի էհալիլէրի պուշու փէք էյի պիլիլէրէր: Սօն սէնէլէրին վստաթ հիսապը իւղրէ՝ սէնէտէ սարֆ օլու- նան պալըզլարըն գըյմէթի Ճափօնիա՝ 17 միլիօն Օ. Լ., Մ. Ամէրիգա՝ 15.2 միլ. Օ. Լ., Ինկիլիլէրա՝ 12.6 միլ. Օ. Լ., Բուսիա՝ 6.8 միլ., Ֆրանսա՝ 6.4 միլ., Նորվէգիա՝ 2 միլ., Սպանիա՝ 1.7 միլ., Հոլանտա՝ 6.9 միլ., Ալմանիա՝ 0.6 միլ., Ալսթրիա-Մաճարիսթան՝ 0.3 միլ.: Իչպու օն տիյարլարտա սարֆ օլու- նան մէպլաղըն եէքիւն գըյմէթի 63.5 միլիօն Օ. Լիւրասը օլմուլ սըր:

ԷՆ ՄՈՒՀԻՄՄ ՄԱՍԷՆ ՆԵՎԼԵՐԻՆԻՆ ՊԻՐ ՍԷՆԷԼԻՔ ՀԱՍՏՈՒԹԵԼ

ՕՍՄ. ԼԻՐԱՍԸ

ՏԻՅԱՐ	ԱԼՅՈՒՆ	ԿԻՒՄԻՏԵ	ՊՍԳԸՐ	ՏԷՄԻՐ	ՄՏՆ. ՔԷՕՄԻՏԻՐԻԻ	ԵԷՔԻՆ
Մ. Ամէրիգա	20,441,580	8,432,300	31,177,330	31,803,550	143,081,200	234,935,960
Ինկիլթէրրա	450	26,000	682,650	8,511,400	98,669,200	107,889,700
Ալմանիա	15,670	1,865,940	1,588,770	20,823,500	81,681,000	105,974,880
Ճէնուպի Աֆրիգա	35,367,190	126,580	?	630,000	1,411,700	37,535,470
Րուսիա	6,327,590	15,440	1,501,000	8,562,300	8,322,300	22,728,630
Ֆրանսա	116,100	64,450	482,450	6,755,700	14,172,000	21,590,700
Ալմթ. Մաճրոթն.	450,000	112,000	330,000	2,679,000	18,191,200	20,762,200
Աւսթրալիա	14,418,150	935,790	1,686,000	31,350	2,872,600	19,943,890
Մէքսիգո	4,189,590	11,124,760	3,948,000	?	268,300	19,530,650
Սպանիա վէ Փորթգ.	2,400	519,000	3,379,000	5,267,900	7,738,500	16,906,800
Գանատա	1,868,760	1,883,330	1,697,000	699,000	2,878,700	9,026,790
Պէլճիա	—	?	?	113,600	8,791,600	8,904,200
Ճափոն	854,700	434,000	3,088,000	?	3,867,300	7,244,000
Հինտիոթան	2,347,060	20,700	?	47,400	8,226,700	5,671,860
Չիլի վէ Պօլիվիա	101,100	632,000	2,267,000	?	?	3,000,100
Նիւ Զէլանտ	2,230,250	?	?	?	607,800	2,838,050
Շուէտ	—	?	?	2,678,100	123,500	2,801,600
Փէրու	116,100	1,352,950	1,230,000	?	27,800	2,726,850
Չին	2,110,800	?	?	75,800	?	2,186,600
Գուպա	?	?	?	805,600	?	805,600
Նորվեգիա	—	23,200	701,000	65,200	?	789,400
Իթալիա	5,400	85,630	218,250	301,700	158,200	769,180
Եռանանիոթան	—	90,250	?	292,800	179,000	562,050
Ախէր տիյարլար	5,000,000	1,000,000	306,550	350,000	29,924,000	36,582,550
Երկնեանըն եւքիւնիւ	95,962,890	28,794,320	54,285,000	82,493,900	426,192,600	687,728,710

Ֆարգը ըստմար իւլէ մաթպու մէպաղ-
լար ու գալէմլէրաէ էն իլէրի ուան տիյա-
րը կէսթէրի: (?) Իշարէթի ու նօգթատա պիր
Սթաթիսթիք պուլամաղըմըզը պէյան էտէր:
Իշպու իսթատա կէօրիւլտիւյինէ կէօրէ էն
չօգ ալթուն ճէնուպի Աֆրիգատան չըզըյօր.
կիւմիւլ Մէքսիգոտան. Պագըր, տէմիր վէ մա-
տէն քէօմիւրէ՝ Մ. Ամէրիգատան: Լաքին
պու նէվ յթաթիսթիքլէր մուգայէսէսինտէ շու
նօգթա իսթըրտա ումալը տըր քի, հէր նէ գա-
տար Մ. Ամէրիգա պիր տիյար տէյուլ զիքը
օլունույօր իսէ տէ, վիւսաթը պիւթիւն էվրօ-
փանըն գարա գըսմընա, եանի Ինկիլթէրրայր
վէ աիկէր Ասալարը տըչարը պըրազաղգտա
պագի դալան գըսմա միւսալի տիր: Պու հի-
սապ իւզրէ եինէ Մ. Ամէրիգա՝ ալթուն,
կիւմիւլ վէ պագըր ճիհէթիլէ էվրօփատան ի-
լէրի տիր, Լաքին տէմիր վէ քէօմիւրէ կէլին-
աիքտէ, էվրօփա իլէրի տիր:

Տիւնեատա պուլունան պաչպա մատէն նէվ-
լէրինի տէ հիսապա ալսապ՝ մատէնիյաթ սայէ-
սինտէ տիւնեանըն սէնէվի իրատը 1000 միլիօն
Օ.Լ. տան էքսիք յումալ: Պունճա սէրվէթի
գըչըր արգտան իւրաճ էյլէմէյէ չալըչան մա-
տէնճիլէրին ատէսի տէօրթ պուլուգ միլիօն գա-
տար հիսապ օլունույօր:

ՊԻԹԼԻՍ ՎՈՒԳՈՒԱԹԸ ՊԻՉԻՆՆԵ՝ ՍԷՕՑԼԵՑՈՐ
ՏԻԳՐԱՆ Տ. ՄԵՍՐՈՂՍԱՆ ԷՃ.
(Միքիպի հուզուգ քաղպիսիսէսէ)

Մէմլէքէթին Շարպ հուտուտընտա փաթլու-
յըպ տա Օսմանլը վաթանիլէրվէրլէրի պիր ա-
րալըգ ճիտտի էնտիլէյէ տիւլար էտէն Պիթլիս
իստանըն՝ սէրիէն իթթիսալ օլունան չէտիտ
վէ գաթի թէտապիր սայէսինտէ պու կիւն թէ-
մամէն պաստըրըլըչ նաղարըչա պագըրապի
լիր: Պիթլիս վիւսայէթ մէրքէզինի գապթ իլէ

խեանլարնա մըքէզ հասիմագ իսթէյն Քիւրտ աօլէր՝ Պիթլիստէն փիւսկիւրափաւաւքտէն սօնրա, Սիմէք Վէ Ղարգան նահիյէլէրինէ չէքիլմիլէր Վէ հիւքիւմէթ պուրտաքի սոն մուգավէմէթի տախի գրարաք իսեանըն միւրէթթիւր Վէ միւլէվիլիլէրինի, Էզճիւմէ Սէյիս Ալիյի տախի թէվիլիլէրինէ ճէզաի սէզալարնը կէօրմէք իւզրէ Պիթլիստէ կէթիրմիլ տիր։ Պարգաթ իսեանըն պաստըրըմադըլա իշի պիթիլ տաա էթմէք փէք էսէֆէնկիլ պիր սատէտիլիլէր տիր։ Հէր Օսմանը վաթանփէրմէրն պու կիւն իքի վազիֆէսի վար արը։ Էվլէլա, պու կիպի իսեանլարն թէքարա գուհուրոնուն էօնիւնիւ պլմագ իշիւն մէքիւր հարէքէթին հագիլի սէպէպիլնի արաշտըրըպ սօգրուտան անը օրթատան գալտըրմագ, սանիյէն, պու վուգուաթըն պիլէ կէօսթէլմէքտէ օլտուղու պաղը հագիլգաթլարը էյիճէ տէրք իլէ միւսթագպէլ սիյասէթիմիլի անա թէվիլիլէթմէք տիր։

Իսեանըն թէմէլինտէ տուրան սէպէպ նէ տիր։ Պու իսեանըն սօգրուտան հախօս տուրալտան պիր չօք սէպէպլէրի վար իսէ տէ, անլէրի թանլիլ Վէ թամիգ էթտիլիմիլգտէ, պաշ սէպէպ հալինտէ, վիլայէթ ի շարգիլէտէ Բիւրալէր տրաւընտա ճարի օլան Տեհեպէյլիֆ ուսուրա օլտուղու կէօրիւլիւր։ Մէշրութի աւտիլ պիր իտարէ իլէ Տէրէպէյլիք, իմքիւնը հօք, հան հանա կիտէմէլ Ես' մէշրութի իտարէ Տէրէպէյլիլի, հա' տա տէրէպէյլիք մէշրութի իտարէյի մանվ էտէճէք տիր։ Պիթլիս վուգուաթըն մէմուլ օլտուրմայան Վէ զայրը թապիի պիր հարէքէթ տէյիլ տիր, պիւլաքս փէք թապիի օլտուղու կիպի, անըն գուհուր էթմէմէսի զարիպ օլաճագ իտի։ Բիւրտ տէրէպէյլէրինի թալթիֆ Վէ հիմայէ էտէն, անըն հէր տիւրլիւ մէզալիմ Վէ հօլտուղուլարնա նագարը միւստմէնէ իլէ պազան տէվր ի իսթիպտատ երգըլըպ տա մէշրութիլէթ թէնսալէս էտինճէ, Բիւրտ Տէրէպէյլիլի արաւընտա պիր հիսսի նախօնուտի հաւըլ օլտու, էօյլէ պիր հիսսի նախօնուտի քի սաիր պիր թագըմ սիյասի սէպէպլէրին ինգիմամըլա նիհայէթ պիր իսեան րուհուա թէպտիլ օլուպ, Պիթլիս վուգուաթըն պիր փօրթլագ հալինտէ արշաւը Վէրտի։ Պիթլիս իսեանըն մէմէքէթիմիլգիւն շարպի վիլայէթլէրինտէ քէօքէլէմիլ էսկի միւգմին պիր իլլէթին ալլմէթլէրինտէն պիրիսի տիր։ Պիթլիս իսեանը պաստըրըլապիլիւր, Լա-

քին սնուն քէօքիւնտէ տուրան իլլէթ մանվ ու իֆնա օլտուրադա, պու կիւն, հարըն վանտան, Տիարպէքիւրան, Էրգրուտան տախի իսեան իտպէլլէրի իշիտիլիւրտէ հայրէթտէ գալմայալըմ։ Հիւքիւմէթ պիթիւն գուվլէթինի վիլայաթը շարգիլէտէ, պէլի, Էյեր վար իսէ պաշգա վիլայէթլէրտէ տախի, հիւքիւմէթ իշինտէ հիւքիւմէթ տէմէք օլան տէրէպէյլիլին գուվլէթինի գրուադա սարֆ էթմէլի տիր։ Գանուն գուվլէթինտէն պաշգա պիր գուվլէթ վար իսէ, Էզիլմէլի տիր։ Հէման Թիւրքէզ զաղթալարն հիւմէլի թանին, Թաափիւր, Իգսաւ, Պիթլիս հարէքէթլինին սէպէպի ճէհալէթ օլտուղուտու իլան էթտիլէր։ «Ճէհալէթ ալլէյինտէ ճիհա'տ» ալլու նիտա էտէն պու զապէթալար՝ «Տէրէպէյլիք ալլէյինտէ ճիհա'տ» տէնէլէր իտի, պէլքի տանա վիլայաթ իսապէթ էթմիլ օլուրար իտի։ Ձիրա վիլայաթը շարգիլէտէ քի ճէհալէթին սէպէպի տէ, օրալարն թէմէտտիւն Վէ թէնէվիլիւրինէ մանի օլան տա, հինէ Տէրէպէյլիք տիր։ Վիլայէթ ի շարգիլէտէքի Բիւրտ Տէրէպէյլիլի Էզէրէք, Էվլէլա վաթան պիր պէլա Վէ զաաֆ մէպալընտան, սանիյէն՝ Բիւրտ, Էրմէնի, Վէ Թիւրք ալլամ Վէ քէօյլիւ անլէրին թէզալլուպ Վէ գուլմ փէնէսինտէն գուրթուլուր։ Տէրէպէյլիք մանվ օլուրսա, էճնէպի պիր տէվլէթ վիլայաթը շարգիլէտէ իսթիլալ Վէ գարըլըպ չըգարմագ իշիւն գօլայ գօլայ էնթրիլլէր տախի հափամագ, Փուրսաթ պուլամագ։ Տէրէպէյլիք մանվ օլուրսա պիր տանա Պիթլիս վուգուաթըն թէքէրիւր էթմէք։

Պիթլիս վուգուաթըն պիր տէֆա տանա իսպաթ էաիյօր քի, պու հեվիլէր Իսպալիլէր իւվերինէ միւհասիւ հեյիլ վի օլամագ։ Սօն սէնէլէր զարֆընտա վաթանըն պաշընա էն միւհէլիք ֆէլաքէթլէրի կէթիլէն Բրիսթիւն սնասըր տէյիլ, Իսլամ անասըր օլտուշ տըր։ Ենմէնտէ Իսլամ Արապլարն իսեանըլա, հիւքիւմէթ Թարապուտաքի գուվլէթինի Արապիսթանա սէվգ էթմէյէ մէճպուր օլտու, Վէ Իթալիա պու Փուրսաթտան պիլիսթիֆատէ Թարապուտա հիւճիւմէլէ Օսմ հիւքիւմէթլինի Աֆրիգատան տիշարը աթար։ Թէքար, Իսլամ Արամվուտարըն հիւքիւմէթէ գարը իսեանը սէպէպիլլէ Բումէլիտէ գուհուր էտէն հէքուտէր՝ ճիտէն պիլիսթիֆատէ Պալգան տէվլէթլէրի միւթթէֆիգէն Բումէլիլի իսթիլա էյլէտիլէր Վէ տէվլէթին պիթիւն պինասընը սարասըլար։

Ներհայեթ իշխէ պու տէֆա տա ի սլամ Քիւրու-
լէր, Տէվլէթին սկսուէթէն էն նաղիք պիր
նօզթաւնտա, Բուսիա հուսուսայարնտա
պիւրափէրլա իսկան պայրաղը գալարորաւար:
Աճէպա շու իսկան Պալզան մուհարէպօթը էս-
նասընտա գուհուր էթմիլ օլտա իտի, տէվլէ-
թին պաշնա նէ՝ ֆէլաքէթլէր կէթիրմէյէճէք
իտի:

Պիթլիս վուզուաթընտա դայէթ միւհթէշէմ
սուրէթտէ թէճէլլի էտէն տիկէր պիր հագի-
դաթ տա շու արը քի, Օսմանլը իմիեհաթօր-
լուղունուն պիլ խաստ վիրաշար ք շարգիյէսկն
եւիկն վե են՝ մեքիկ իսքիկսիեւանը Քիւրսիւ
սէյիլ, էրմեկիլէր ճիւ: Պիթլիս վուզուաթըն
իպթիտասընտան ներհայէթինէ գատար էրմէնի-
լէր հիւքիւմէթէ էօյլէ սամիմի պիր մուսլէ-
նէթ, էօյլէ ճիտտի պիր միւզաշէրէթ կէօսթէր-
տի քի, փեյլաւ վէ Ժեօն թիւրֆ, Իզմիրաւ նէշը
օլունան Քեօյլը դաղէթասընա գատար, պիր
չօգ թիւրքճէ դաղէթաւար՝ պու խուսուսը թազ-
տիրաթ վէ սիթայիլ իլէ սիւթունլարընա տէրճ
էթտիլլէր: Փաթրիգիսանէ մէրքէղի հիւքիւմէթ
իլէ, Պիթլիս Անաթոնոդարանը մահալլի հիւ-
քիւմէթլէ ատէթա եքվիւճուտ օլմուշլարտը:
Պիթլիս վուզուաթը իսպաթ էթտի քի, էրմէ-
նիլէրէ հագայիք ի անվայի պիւմէյէն պաղը ճա-
հիլլէր թարաֆընտան իսնաա օլունան «Իսթիգ-
լաճըլըզ» վէ «Իֆթիրադըլըզ» վէնմ տիր,
խայալ տըր: Էկէր էրմէնիլէրտէ պու կիպի պիր
մագսէս պուլունսա իտի, պու մագսէտի ֆիլիլէ
չըգարմագ իչիւն Պիթլիս վուզուաթընտան
տահա էյի պիր ֆուրսաթ օլտպիլլը մի իտի:
Լաքին պու հագիգաթ՝ պիւլլին վաթանտաշ-
լարըմըզ թարաֆընտան կէօրիւլէմէյիպ պա-
ղըլար, էրմէնիլէրէ գարըն էմիլէթսիլլիք
կէօսթէրտիլլէր: Պու էմիլէթսիլլիք հիսսի,
մաէթթէսիւֆ պիր չօգ սըրալարտա տաթի
թէգահիւր էթմիլ տիր: Փաթրիգիսանէ վիլա-
յաթը շարգիյէտէ Քիւրտ էշգիյայա գարըն
նէֆսլէրինի միւտաֆաա էթմէք իչիւն էրմէնի-
քէօյլիւլէրէ սիւհ թէվտի օլունամաընա պի-
հագին թալէպ էթտիքճէ, հիւքիւմէթը քէտտ
էթտի, հաթթա էյլէրինտէ պուլունան սիւհա-
լարը տա թօփլատը: Հալ շու քի Քիւրտլէրին
սիւհալարընը թօփլամագ չէօյլէ սուրսուն,
անլէրէ սիւհա տա թէվլի էտիլտի: Վէ իշխէ
պու կիւն, Քիւրտլէր հիւքիւմէթին քէնալիլէրէ
վէրտիյի պու սիւհալար իլէ հիւքիւմէթէ գարըն
իսկան էտիյօրլար վէ հիւքիւմէթ անճաղ ծն-

պիրինճի նաաթտա էրմէնիլէրէ նէֆսլէրինի
միւտաֆաա էթմէք իչիւն 150 մալգէր թէվլի
էտիյօր: Վիլայաթը շարգիյէտէ, Ժանտարմա
գուվլէթինէ պիր եարտըմճը օլմագ իւզրէ,
էրմէնի քէօյլէրինտէ, քէօյլիւլէրտէն միւթէ-
շէքթիլ «Քէօյ պէքճիլլէրի» թիւքիլ օլունամալը
վէ հիւքիւմէթ պուլարա քէշլէրինի էշգիյա
հիւճիւմէրինէ գարըն միւտաֆաա էթմէք ի-
չիւն սիւհ թէվլի էթմէլի տիր: Քէգա մա-
հալլի մէմուրլարըն սուի իսթիմալաթը,
Քիւրտլէրին էսրարէնկիլ հարէքէթլէրի հագ-
ղընաա Փաթրիգիսանէին, Անաթոնոդարանլա-
րըն վէ էրմէնիճէ դաղէթաւարըն վէրտիյի խա-
պէրլէրի, հիւքիւմէթ վէ թիւրք մաթպուաթը՝
ալէյիսիտէ իշթիքիա օլունան մէմուրլարըն
թէքղիպիլլէ, թէքղիպ էթմէյէ չալընըլար ի-
տի: Պիթլիս վալիսինին իգթիտարսըղըղընա
փաթրիգիսանէ՝ Պիթլիս Անաթոնոդարանըն
իշարը իւզէրինէ հիւքիւմէթին տիգգաթընը
ճէլպ էթտի իտէ տէ, հիչ պիր թէէսիլի կէօ-
րիւմէտիքտէն մատա, մէքքիւր վալի Պիթլիս
Անաթոնոդարանըն աղընը թալէպէ պիլէ գալգը-
տը: Լաքին նէթիճէ... պիր իսկան, հէմ էօյ-
լէ պիր իսկան քի, Փաթրիգիսանէին, Անաթ-
ոնոդարանըն, էրմէնիճէ դաղէթաւարըն չօգտան
պէրու հիւքիւմէթին նաղարը տիգգաթընը
ճէլպ էթմէյէ չալընըլարըն խուսուսաթըն
հագիգաթա միւթապըզ օլտուղունու իսպաթ
էտիյօր:

Պիսանէնալէյն արթըզ շու վագըալարտան
սօնրա հիւքիւմէթին՝ էրմէնի ունսուրունուն
պու վաթանա օլան մէրպուլիլէթ վէ սա-
միլիլէթինի պիհապգին թաղտիր էտէրէք, ա-
նա ճիտաէն իթիմաա էթմէսինի, վէ պու ի-
թիմաարըն էրմէնի ունսուրըլա օլան թէմաս-
լարընտա պիլ ֆիլի իպրազ էթմէսինի մէմուլ
էտէրիլ:

ՏԻՆԻ

ԹէՊՇԻՐ Ի ՊԼՇԱՐԻԹ ԻՇԻՆՏԻ

ՆԷՆԻ ՊԻՐ ԹԷՇԷՊՊԻՍ

Թիւրքիտա՝ քէնտի քէնտինի իտարէ էթ-
մէյէ դայրի միւլթէտիր օլան 250 գատար ին-
ճիլի ճէմաաթլարըն դաթի հալի, պու ճէմաաթ-
լէրէ Պօրտտան կէլէն մուսլէնէթին պէհէր սէնէ
թէնգիլ էտիլմէսի, մուալլիմ վէ վաղը օլմաղա
միւթաթիտ զէվաթըն տիյարըն էճնէպիլլէյէ հիճ-

րէթլէրի, վէ ճէմաթլար արասընտա զուհուր էտէն փըրզալարըն պրագաղըր մուղըրը թէէ-սիլլէրի, չողարըն ֆիքրինի տէյարըմըտա օլան Փրօթլէսթանիլըղըն միւսթագպէլինէ տա-իր նէվմիտիլթէ վէ չիւպհէլէրէ դարզ էտի-յօրլար: Լաքին պու չէյէր սիլլի մէյուս վէ մէֆթուր էտէճէք հէրտէ ճիրիլնէյէ, վէ պիւր ան էվլէլ զաիֆ ճէհէթլէրիմիլլին գուվլէթ-լէնտիրիլմէսինէ տաիր միւսթար չարէլէր պուլմաղա սէվզ էթմէլի տիրլէր:

Պէնճէ հեռան շիւսի թէչէպպիւս էտէճէք իքի մուհիմ իշիմիլ վար աըր:

Պիրի, Պօրտտան աղ պիր մուսվէնէթ ա-լարապ խտարէ օլունան պիր թագիմ քիլիսէ հա ճէմաթ, աղ պիր ֆէտաքեարըղլէ, օլ մուսվէնէթի ալմագտան skir հալ վաղ կէչմէլի վէ քէնտի քէնտիլէրինի խտարէ էթմէք չէրէ-ֆինէ նաիլ օլմալը տըր: Էյի պիլմէլի քի, ան-լէր մուսվէնէթ ալտըզճա պէօյիլլէս պուվ-վէթլէնմէտիքաէն մատա քիւչիլիւս զաիֆլէ-նիրլէր: Պու տէնիլէն՝ վագըտալար իլէ միւսպէթ տիր: Զէսամէթինէ կէօրէ 50 հա 80 լիրա պիւսճէ չըգարան ճէմաթլար, Պօրտտան ալ-տըզլարը 5—8 լիրայը տա թէսվլէլ էթմէքտէ չօզ զահմէթ տույմաղլար: Եա ազատ խտարէ սահպիլ օլմագ. . . : Տիկիւրի, զաիֆ քիլիսէլէ-րի խտարէ էթմէք էմրինտէ քեպչիրի պեշարէք շիրֆէրիլնիլի սէր հալ մուսթաղալ հալէ վաղ էթմէք իշիւն հէնի պիր թէչէպպիւստէ պու-լունմալըղլ:

Զաիֆ քիլիսէլէրիմիլլին միւսթագպէլինին թէէմինինէ տաիր էն միւսթար թէչէպպիւս գուվլէրի պիր պեշարէք շիրֆի թէչէթիլ էթմէք տիր: Պու պապտէ չու իւզ տաըմլար ալընմալը տըր:

1. Հէր պիր քիլիստ վէ ճէմաթ քէնտի տէրունինտէ թէպչիրի պէշարէթ չիրքէթի-նէ աղալար թէտարիք էթմէլի, միւսթին խոէ ճէմաթմա մէնսուպ օլան հէր պիր ֆէրտ պու չիրքէթին պիր աղասը օլուպ րուհանի վէրլի-տէ օլտուղը կիպի, պունըն իշիւն տախի մուն-թագամ պիր վէրկի հաղըմալը: Վէրկիին միգտարընա կէլինճէ հէր քէսին իլթիտարընա վէ իչէ օլան մուհապպէթինէ կէօրէ, հաֆթա-տա 5 փարատան 5 զըչ. ա տէք վէրլէպիլլիր վէ պու իշ իշիւն լիրալար, խանէլէր վէ միւք-լէր վաթիլէթ վէ իհտա էտիլէպիլլիր: Թար-սուս քիլիսէսի պու տէնիլէնի պաշլամալը տըր: Հէր քիլիսէնին տախի ուսուլա իմթիսալ վէ

իչէ իպթիտար էթմէսի արզու օլունըր, հէր քիլէսէնին Հագարադնուլարընն տիլգաթլընը մէսիլլէյէ տալէթ էտէրիլ, վէ հէր քէսին պու չէյէ հալաքի պիր մէսէլէ տէյու պաղմասը րի-ճա օլունըր:

2. Հէր Միոթիւնըն Սթէյընլարը այրը ալ-ըը տախիլի քիպչիրի պեշարէք իշինի պէօյլէ պաշլամըգտան սօնրա պիրլէլիլ պիր իրքիհա-սա ախս պեշարէք չիրքէթի թէչէթիլ էտէպիլլիր-լէր, չէօյլէ քի Սթէյընըն պիրի զաիֆ գալմըլ իսէ տիկէր գուվլէթլէրին մուսվէնէթիլլէ տի-րիլէպիլլիր: Օ զէման իթթիհատըն րէյի իլէ պիր րէիս, պիր քիւթիլ, պիր տէ խագնէտար ինթիլապ օլընըպ ումուս պէշարէթ ազչէսինէ անլէր մէսուլ օլուր, վէ հէր Սթէյընըն իճրա-իյէ զօմիտիլարընըն դարարընա կէօրէ ազչէթի թէվլիլ էտէպիլլիրլէր:

3. Հէր Միութիւն այրը պաշլնա քէնտի իշլէրինի պէօյլէ թագսիմ էթտիքաէն սօնրա թիւրքիտա պուլունան 4—5 Միութիւնլար պիրլէլիլ, Թեպչիրի պեշարէք Պօրթ թէչէթիլ էտէպիլլիրլէր, պունտա չու մէնֆաաթ վար քի զաիֆ գալան Միութիւնլար տիկէր գուվլէթլի-լէրին մուսվէնէթիլլէ քէսպի գուվլէթ էտէր-լէր: Զօգ ինթիմալ քի Ամէրիգատա քիւթիլ էրմէնի Փրօթլէսթանիլ քիլիսէլէր տախի պու պէշարէթ չիրքէթինէ մուսվէնէթտէ պուլու-նըրլար, օլ զէման պէշարէթ ազչէսի փէք պէօյիլք պիր մէպլագա հէթիլլիր: Էզճիւմլէ թիւրքիտա վասաթ հիսապ 53,000 նուֆուզ (հա 10,000 փրօ. ալլէ) պուլունըպ, նուֆուս պաշլնա հաֆթատա 15 փարա վէրլիլմէսի ի-ճապ էթմէ, սէնէվի 1,000,000 զըչ. պէշարէթ ազչէսի թէէմին օլունըր: Պու ուղուրա Ամէրի-գատան վէ ֆալլա վէրէն գէնկիլլէրտէն ալը-նան ազչէյի հաֆթատա 15 փարա վէրլէմէյէն պաղը ֆագիրլէրին նօգսան վէրկիսի հէրինէ տալապ հինէ իրատ 1,000,000 զըչ. տա գա-լըր: Պու իսէ չիմտիքի խտարէտէն տահա միւ-քէմմէլ պիր խտարէյէ պիլի միւգթէտիր գը-լար վէ թիւրքիտա Փրօթլէսթանիլըղըն միւս-թագպէլի տարսըմաղ պիր գայա իւգէրինտէ սապիթլէչիր: Էօյլէ իսէ հէր քիլիսէնին քէնտի վապիֆէսինի պու կիւն պաշլամալը րիճա օլու-նուր:

ՄԻՊԱՐ Յ. ՄԸՆԶԷԻՆՍԸ

Թալաւ

„Հէ՛ր ԲԷՍ ԷՅՑԼԷ ԵԱՓՐՅՈՐ“

Պիր քիւրար վալիտէ «Հէ՛ր ԲԷՍ ԷՅՑԼԷ ԵԱՓՐՅՈՐ», հէ՛ր քէս քէնտի չոճուգլարընա ճէպ խարճ-
լըղը վէրիյոր, վէ պիր փէտէրին քէնտի էվլա-
տընը պէոյլէ տարտա պրագմաղա հաղղը հոգ
տըր, չոճուգլուհու սէվէն հէ՛ր վալիտէ, անա
կիզլիճէ պիրազ փարա վէրմէլի, տէտի վէ քէն-
տի տէ էոյլէ հափմաղա պաշլատը: Լաքին
նէ՛րէտէ սէթը էտէճէք պիր շէյ վար իսէ,
օրատա ումումէն պիր հաղղըղըղը վար տըր,
վէ հէ՛ր պիր հաղղըղըղը տարմա ֆէնա պիր
նէթիճէ հասըլ էտէր: Պու թամմ էոյլէ օլտու
էվվէլա խալիս մուհապէթ, սէլամէթ վէ մէ-
սէրիէթին հիւքմ սիւրտիւլիւ պու խանէտէ,
արթըգ պիր թարաֆտա կիզլէ մէքլիք, օլ պիր
թարաֆտա սու ի զանն վէ էմիլէթիսիլիք
սիր պաշլատը վէ խանէնին պաթիթը քեաթիլէն
պոզուլտու:

Էվլատ նէ՛ օլտու: Խոշ իւնտիյէթ վէ Բապպ
գորգուսուհուտա փէրվէրտէ օլունմուշ վէ էպէ-
վէնի տախի անըն պէոյլէ գալաճաղընա իւմիտ
էթտիքլէրի էվլատ չիմտի տիւլը նէգարէթ
թա՛թընա կէչտի: Էոյլէ արգատաշլարլէ եա-
շատը քի, պիրա վէ պիրատան պէտթէր շէյ
լէր իսթիմալ էթտի, վէ էվվէլա սիննտաշլա-
րընըն միւթէնգի սէօղլէրի պու էյի օղլանըն
խոշունա կէլմէտի իսէ տէ, վալիտէսինին վէր-
տիլի փարա տա տահա ճէպէնտէ պուլունտու-
ղընտան, պիր աղ սոնրա «Հէ՛ր ԲԷՍ ԷՅՑԼԷ
ԵԱՓՐՅՈՐ» տէտի վէ էոյլէ եաշատը: Փագաթ
էպէվէլէն քէնտի էվլատընը պէ թէքրար կէօր-
տիւքլէրինտէ, օ արթըգ անլէրին սիմաընա
ազատճա պագատայօր իտի: Վէ օլ գէմանտան
թիլպարէն օ էյի էվլատ ֆէնալաշար վէ քէն-
տի եէվմի: Փարզընը իմալ էտէն վէ կէօնա
կէօն ալազ իսլալարա միւպթէլա պիրի օլտու:
չիւնքի զաթլէն «Հէ՛ր ԲԷՍ ԷՅՑԼԷ ԵԱՓՐՅՈՐ», էնճամ
պու ֆէնա էվլատ հաթթա միւլալի օլտու:
Լաքին միւլարիֆ էվլատար, տարմա ինճիլա,
հաղըլան ճինտէն տէյիլ տիրլէր: Նիչէ միւս-
րիֆ էվլատար փէչիման օլարազ էպէվէլէնլէ-
րինին խանէնինէ ալաթէթ էթմէղլէր, անճապ
տարմա տէրինէ պաթարազ վալիտէյիլէրինէ վէ
հէվիլէրլէրինէ մուճիպ ի ար օլան պիր էնճամ-
տա գարար գըլարլար: «Հէ՛ր ԲԷՍ ԷՅՑԼԷ ԵԱՓՐՅՈՐ»,
հէ՛ր քէս պալօյա վէ թէաթրօյա կիտի-
օր, հէ՛ր քէս քէնտի պոյունտան հիւքսէք վէ
խուսուտա իրատընտան զիյատէ մէպաղ իլէ
հաշայօր, հէ՛ր քէս շէրր պիլէ տիւլիւնսլ լաթիֆ

չէհրէ կէօաթէրիյօր, հէ՛ր քէս հէք տիկէրինի
պաղըղ պրագալարընտան ուղղարտուզ սէօղլէր
սէօյլէյօր: Քիթաղ պիլէ «Ճիւմէսի նափաք
տըր, իսայր իլէյլէն հոգ տըր, պիր պիլէ հոգ
տըր» տէյօր: Էոյլէ իսէ հալընըլ զիլ՞զ մի մուաֆ
թուլուհաճաղըղ: Էյէր հիւզլէրճէ թարլա ֆա-
րէլէրի թարլանտա տօլաշըլար իսէ, էմին օ-
լտալըն քի հէփսի, պիլա իսթիմա սէնին մահ-
սուլունու եէրլէր: պու գատար չօղլարընըն
այնի շէյի հափտըղլարը իլիւն զիյանըն թախ-
ֆի՛ֆ մի օլուր, հոգսա օ նիւպէթտէ արթա՛ր
մը: Թարլանտա պիր ֆարէ եալտա պաղչէնտէ
պիր թէք թըրթըր կէօրսէն պիլքի ասլա ու-
մուր էթմէգսին: Լաքին անլէր չօղլարըլար իսէ,
հէփսին տէ պիւնպիլիլիւն քէօքստէն մահվ
էթմէք իսթէրսին, տամա օ վալթ տա էլին-
տէն պիր շէյ կէլմէղ: Լաքին պունու անճապ
Բապպ հափապիլի վէ Օ ասլա իսթէմէղ քի
քէնտինին ըուհանի պաղչէնի պէօյլէճէ խարապ
վէ պէրպատ օլտուն: Օ վագթընտա ֆարզ-
լարըն ֆըսգընը մահվ էտէճէք վէ զա-
թլէն «Հէ՛ր քէսին էոյլէ հափտըղը» իլիւն
քէնտիլէրինի մուաֆ թուլմալարը անլէրէ ֆա-
լտէ էթմէյէճէք տիր:

Շունու տա պիլէլիմ քի պու քէօղ քեա-
միլէն հանլըլ տըր: Հէ՛ր քէս էոյլէ հափմայօր,
Բապպ «Պէնիմ ըուհում իլէլէպէտ ինտանտա
տաքին օլմայաճաղ» տէտի, Լաքին պիր աղ
իլէրիտէ, «Ամմա Նուհ սալիհ պիր քիմսէ
իտի» վէ տահա իլէրիտէ, սու թուֆանընտա,
«Ճիւմէ պէլէր մահվ օլտու» տէնիլմիշ տիր:
«Լաքին Նուհ Բապպըն հուգալընտա մաղհարը
լուլթ օլտու» տէյու տէ օղղարտու: Յալորըն
օն էվլատարը ֆէնա քիմսէլէր իտիլէր, նէ՛
փէտէրլէրինտէն, նէ՛ տէ Ալլահտան գօրղարլար
իտի, ամմա օն պիրինճիսի ֆարզը իտի: Օ
«Իմտի պէն նասըլ պու քէօթիլիլիւ իլէլ-
մէքլէ Ալլահա գարլը կիւնան էտէլիմ» տէ-
տի: Քէղա էօլմէք իւզրէ պուլունան Յեսու
քէնտի գալմընը սօն տէֆա եանընա ճէմ է-
տիպ անլէրէ «Պու կիւն քիմէ՛ իպատէթ էտէ-
ճէլինիլի ինթիխապ էտինիլ» տէյու թէքլիֆ
էթտիլինտէ, Օ էքսէրիյէթին Բապպը՝ մը իտի:
Խայր, անճապ էքսէրիյէթին քիմի սէլէճէլի-
նի պէքլէմէյէրէք, օ ճէսուրանէ «Լաքին պէն վէ
էլ ի պէլլիմ Եէօլայա իպատէթ էտէճէլիլ»
տէտի: Էնճամ Բապպ գէմինէ կէլիպ հէ՛ր քէս
անըրէտա էթտիլինտէ, «Սի՛ղ տարի մի կիթ-
մէք իսթէրսինիլ» տէյու սուալա մէճպուր օլ-

տու, լաքին Անըն շայրաւերի ճէվապէն «Ետ»
Րապպ, քիմէ կիտէլիմ, գիրա հայաթը և էպէ-
տիյէ սէօղլէրի սէնտէ տիր, աքտիլէր վէ անաէն
սօնրա հէր նէ դատար տա Րօմալըլար սնլէրէ
պուղղ, Եէհուտիլէր անլէրի թահիր, հիւքէմ
հիւքմ վէ վահէի հայվանլար անլէրի փարէլէ-
տիլէր իսէ տէ, անլէր թա էօլիւմէ գատար
սէօղլէրինի հըֆօ էտիպ անա սատըգ գալտը-
լար, էվվէթ անլէրին ճիւմէսի տէ տար վէ
տիքէնլի Խօլլարտան Խիւրիւյէրէք տար գա-
փուլու պուլտուլար, վէ էպէտի սէլամէթէ
կիրտիլէր :

միսքիւրհիմ

ՅՈՂՍԷՓ Բ. ՓԱՉԱՆԵԱՆ

ՅՐԱՆԻՅԱՆԻՐԱ

ՍԻՒՍԼԻԱՐԱ ՃԵՎԱՊ

Սիւալ.— Քրիսթիանաւորն թիւթիւն զէր
!թմէլէրի վէ ռազը չըգարըպ սաթմալարը
ճաի՞գ մի տիր :

Ճեվապ.— Պու սիւալըն իւք գըսմընը էլէ
ալըրսաղ, պու տիկէր պիր սիւալ իլէ ալազատար
տըր, Խանի թիւթիւն իչմէք ճաի՞գ մի տիր :
Պիտ առէմին հէմ թիւթիւն իչմէսի հէմ տէ հա-
գիգի Քրիսթիան օլմասը միւմքիւն մի տիր :
Եալան սէօլլէմէք, զինա էթմէք էօլլէ ֆիիլլէր
տիր քի, պիր առէմ օնլարտա տէվամ էտիպ
այնի վազթտա քէնտիսինին թուհանի հայա-
թընը հըֆօ էթմէսի գապիլ տէյիլ տիր : Իմտի
պիր առէմ տախի թիւթիւն իչմէքտէ տէվամ
էտէրէք, այնի վազթտա հագիգի Քրիսթիան
հայաթընտա տէվամ էտէպիլի՞ր մի : Պաղըլար
պուտա «Խայր», տէյու ճէվապ վէրիյօրլար :
վէ լաքին նիչէ միւմինլէր տէ վար տըր քի,
թիւթիւն իչմէքտէ տէվամ էտիյօրլար վէ պու-
նը քէնտիլէրին թուհանի հայաթընտա պիր մանի
ատտ էթմէյօրլար : Իմտի թիւթիւն իչմէք հագ-
զընտա էկէր պիրինճի էֆքեարը թալըր իսէք,
օ զէման հէմ թիւթիւն իչմէք հէմտէ թիւթիւ-
նիւ զէր էթմէք պիր քրիսթիան իչիւն ճաիգ
օլմայաճագ տըր : Եկէր իքիւնճի էֆքեարը գա-
պուլ էտէրսէք, օ զէման թիւթիւն իչմէյի վէ
թիւթիւն զէր էթմէյի թագպիւն էթմէյէճէյիգ :
Պիգիմ չախսի էֆքեարըմըլ չու տըր քի, պիգ
թիւթիւն իչմէյի թահսին էթմէյիգ : Բէնտիմիլ
իչմէտիյիմիլ կիպի պաչգալարըն տա իչմէմէ-
սինի վէ հաթթա պու առէթէ միւպթէլա օլան-
լարըն հէր ֆէտաքիարըլը կէօզէ ալարաղ օ-
նու պիր ան էվվէլ թէրք էթմէլէրինի տէ թալ-

տիյէ էտէրիգ : Լաքին թիւթիւն իչմէքտէ տէ-
վամ էտէն հէր քէսի թուհանի հայաթտան մահ-
րու միմիլէր կիպի հիւքմ էթմէյէ տէ հազըր
տէյիլիլ : Թիւթիւն զէր էթմէք պապընտա տա
մէվգիլիմիլ հէման պու էսաա իւզէրինտէ միւէս-
սէս տիր : Թարլամըլը թիւթիւն զէրինտէն
ֆարղըր պիր մագսէտէ գուլլանմագ էյի տիր :
Լաքին պիր միւմին թիւթիւն զէրինէ քէնտի
վիճտանընճա պիր իթիրաղ կէօրմէյիպ անը
զէր էտէրսէ, պու ֆիիլի իչիւն քէնտիսինի
թուհանի հայաթտան մահրու միւք քիմսէ տէ-
յու հիւքմ էթմէյէ հազըր տէյիլիլ : Լաքին
րազը չըգարըպ սաթմագ մէսէլէսինէ տաիր
ֆիրրիմիլ փէք գաթի օլարաղ չուանտա իպու-
րէթ տիր քի, ռազը չըգարմագ վէ սաթմագ
պիր միւմին իչիւն ճաիգ տէյիլ տիր : Պու ֆիիլ
քէնտի վաթընտա կիւնա՞ն օլտուղու իչիւն տէ-
յիլ, անճագ անըն մութլագա քէնտիսինէ վէ
Խախտ ալազատար պուլունտուղու քիմէլէրէ
Իրաա էտէճէյի մուհագգագ զիյան իչիւն պէօլլէ
տիր : Պիգճէ թիւթիւն իսթիմալը իլէ ռազը
իսթիմալը արասընտա միւչապիւն ճիւլէթլէր
վար իսէ տէ, պիրիպիլլէրինտէն ֆարղըր օլ-
տուղլարը ճիւլէթլէր տէ վար տըր :

Ա.— Կիրակի կիւնիւ տիւլիւն էթմէք ճաի՞գ
մի տիր :

Ճ.— Կիրակի իսթիրահաթ էտիպ թուհանի
հայաթտա նէմա պուլմագա թախսիս օլունմուչ
պիր կիւն օլտուղունտան, օ կիւնտէ պիր աի-
լէնին տիւլիւն քիւլֆէթինի իւզէրինէ ալմասը
ճաիգ օլամագ :

Ս.— Իւնսի իճթիմալարտա ռազս էթմէք
(shinu) ճաի՞գ մի տիր :

Ճ.— Րազս էթմէք մէտէնի վէ զայր ի մէ-
տէնի գալվար արասընտա կէօրիւլէն ալայիմ-
տէն պիրիսի տիր : Հաթթա չօճուղլար տախի
քէյի վէ մէսէրէթլէրի էսնասընտա սէքիպ
սըչրարլար : Պու հալ տինի տաիրէտէ հիսսիյա-
թըն զէլէյան էթաիյի սըրալարտա տախի կէ-
րիւլմիւլ տիր : Մէտէնի տիյարլարտա ռազս
իւնսի հայաթըն պիր զըսմընը թէչքիլ էյլէմէք-
տէ տիր : Ինտանլար արասընտա պու գատար
ումումի օլան պիր հալը պիրտէն կիւնա՞ն տէ-
յու հիւքմ էթմէք ճաիգ տէյիլ տիր : Լաքին
րազս էթմէք մէյիլի առէմլէր արասընտա իւ-
միւմի օլտուղու իչիւն անը իւնսի իճթիմալա-
րըմըգա իտիալ էթմէյի տէ թալսիյէ վէ թէչ-
վիլ էտէճէք Խէրտէ տէ տէյիլիլ : Պիգ սօն
տէֆա Ամէրիգատա . պուլունտուղունտուղտա

պազը ճեղն ճեմիցեթլերի կէօրաւաք: Պու օյուն-
լար էօյլէ պիր հալ ու հէյէթ քէսպ էյլէմիշ տիր
քի, անլէրին կէնճլէրին տիւաղընը խարապ
էթմէյէճէյինէ ինանմադ իչիւն պէօյլէք տէլիլ-
լէր կէօրմէմիզ լաղըմ ալը: Պու պալօլարըն
տաիրէսինի պիրաղ տանա կէնիչլէնտիրիրսէն,
անլէրի կէնճլէր իչիւն թէճրիպէ կիրաապլարը
ատա էթմէմէք միւմքին տէյիլ տիր: Մէսէլէյի
միւնէրէթ տիւաղսիւն պիր մէսէլէ մագամընտա
ալըրսագ, բագս կիւնահ տիր տէմէյիլ, լա-
քին տարըն մէյլինի վէանըն կէնճլէրին տիւա-
ղը իւղէրինէ էտէճէյի թէէսիրի հիսապա ալա-
րագ, պիզէ քէնտի արամըգտա անը թէչիլիզ
վէ թամիմ էթմէսէք էյի օլուր:

ՄԻՆԹԵՆԵՎՎԻ

ԳՕԶՈԼՈՒԴ ԱՀՎԱԼԸ

Գօզօլուզ, Տօրօս տաղարը էթէյինտէ Ա-
տանանըն 12 սաաթ չիմալի դարպընտա վէ
Թարսուսըն 8 սաաթ չիմալը շարպընտա 30-
35 տաղ դարիյէլէրի արասընտա գայալըզ պիր
թէփէտէ պիր թէք էրմէնի քէօյլ տիր:

Հալասը փէք սաղլամ ալը: Մէնդարէսի
փէք տիւքիւշա օլուզ, ճէնուպտան Անթաքիա
տաղարը, Իսքէնտէրու Քէօրֆէղի, Ատանա,
Թարսուս վէ Մէրսին օլասը վէ սահիլ պօյու
վէ մէվսիմէրինէ կէօրէ թէպէտտիւլ էտէն
կիւզէլ մէնդարէլէրի շայանը տիգգաթ ալը:

Սօն իսթիշաշտան 30 սէնէ էվլէլինէտէք
սաիր հերլէրէ հիւրէթ էտէն 50-60 խանէտէն
մատա, 100 խանէ քէօյտէ մէվճուտ իտի: Օլ
վաղըթ 30 խանէ փրօ. 70 խանէ Լուս. վար
իտի: Շիմտի 270 նուֆուալու 55 խանէսի օլուզ,
17սի փրօ. 38ի Լուս. ալը: Հատիսէի ախի-
րէտէն էվլէլ հէր էվտէ հալինէ կէօրէ չիֆթճի
պուլունտուղու կիսի, չօղլարը տա տիւքիւն-
ճըլըզ, թաճիրիք, մասէրէճիլիք վէ տիւկէր-
լիք իլէ իլթիղալ էտէրլէր իտի վէ ճիւլար
գարիյէլէրին հագըն չարչուսու պուրաղը իտի,
վէ սայքի հէր գաաըն թարլալարընտան կէ-
լէն փամուղուն լիւզունու միգտարընը ալըրըր,
աթար, էյիրի, սօգուր վէ քէնտի էյի պէյթինէ
էլպիսէ հափմաղլէ մէչղու օլուր իտի: Շիմտի
իսէ էրքէքլէր իչիւն պազգալ վէ տէմիւրճի
տիւքքէնանընտան մատա սաիր թիճարէթ գալ-
մատը: Պու տիւքիւնալարտա իսէ իչլէր փէք
աղ ալը: Պաղըլարը օսունճուլուզ վէ քէօ-

միւրճիւլիւքլէ մէչղու ալըլար, պիր թաղըմը
տա 3 սաաթ գաաար ուղտգաա օլան Պաղտատ
խաթթը ամէլէլիլէ ուղտալըլար իտի: չիմտի
օնտանտա մահրուս ալըլար: Գաաղըլար իչիւն
հէր էվտէ պիր տէսթիւնս վար իտի, լաքին
չիմտի պիր պիլէ հօզ ալը:

Տուլ գաաղըլար գըսմէն միլլէթին իսնէ-
սիլլէ կէչինիյօրլար: Պու մագսէտէ 5 չօրապ
մաքինաալ կէօնտէրիտի: Իպլիք ալընըր, չօ-
րապ իչլէտիլիր, չօրապ ֆիւրուսթ էտիլիր,
թէքրար տէվր էտիլիր. չէօյլէքի, էօրիւճիւ
տիքիչճի, իւթիւճիւ վէ մասարաճը իչլէյէն 20
քիչինին չրգարաղը անճագ 60 չիֆթ գաաար
օլուզ, գաաղըն պաչընա 3 դրչ իւճրէթ վէրի-
լիր: Իչ իսէ տէվաթի օլմագ, պիւթիւն սէնէ
գարֆընտա 70 հէվմիլլէ ալան աղ պուլունուր,
Տուլ գարըլար Պաղտատ իսթթընտա իչլէ-
յէն ամէլէնին էլպիսէլէրինի տիքմէք վէ էրյ-
գամագտան տա պիր աղ փարա ալըլար իտի,
չիմտիտէ պու հօլ իչինին եիւղտէ պէչի գալ-
ալը, պուրաճա մէնֆաաթը հիչ գալմատը:

Օթ գաղմագ, գօզա տէվչիրմէք կիպիթար-
լա իչլէրի տախի գօլայ տէյիլ տիր: Հէմ իրաա-
ճիւղի տիր, հէմտէ օրատա վուգուաթ էսնա-
սընտա սէվկիւլիւլէրինէ էնվա ի էլիլէթ վէր-
միշ օլան քիմտէլէրին էլի ալթընտա իչլէմէլի
տիրլէր, պու իսէ թէհամիւլ օլունուր պիր
հալ տէյիլ տիր:

Մուսվէնէթի միլլիլլէ գօմիթէսի թարա-
ֆընտան կէօնտէրիլէն պիր էֆէնտի տուլ վէ
հէթիմէրինէ իաչլէրինին թէսիլի իչիւն նու-
ֆուս պաչընա 2 հա 3 քէչի վէրիլէճէյինէ տաիր
լուսիւ վէրտի կիթտի իսէ տէ, 7-8 ալ ալը
հիչ պիր ալամէթ կէօրիւլմէտի: Կէօյա փաթ-
րիլլանէտէն Գօզօլուզ տուլ վէ էլթամընա
մախսուս օլմագ իւղրէ մուսյէն պիր մէպլաղ
իլէ մէզքիւր քէչիլէր ալընըպ թէվլի օլու-
նաճագ իմիշ:

Պու վաղըլարտա, պու սէֆիլլէր ֆէվլէ-
լատէ սըգըլտըղլարընտան Ատանայա, Անաչ-
նուրյարանա 8 տուլ գաաղըն կիտիպ աղլայարագ
հալլարընը արգ էթտիլէր իսէ տէ, իւմիւլէրինի
գաթ էտէրէք թաղիր իլէ քէնտիլէրինի գօլ-
մուչլար: Էնճամ էքմէք փարալարը պիլէ օլ-
մատըղընը անաաղըղլարընտա էլլէրինէ 4էր
դրչ վէրիպ սալմըչլար ալը: Պիր թաղըմ չէ-
ֆիգ գաաղըլար պուսլարըն չու հալինէ թէ-
համիւլ էտէմէյէրէք պիր աղ փարա թօփլա-
յըպ թրէն փարալարըն էլլէրինէ վէրիլլէրտէ

իւն սաաթ քէօյտէն ուզադ օլան Տուրադ ըս-
թասթոնունա վէ օրատան տա եայան պու-
րայա կէլտիլէր: Պու հալլարընը իֆատէ իլէ
փաթրիգխանէնին նազարը տիգգաթընը Գօզօ-
լուզ էհալիսի իւզէրինէ ճէլպ էթմէք իսթէրիզ:
Մէրհամէթ, մէրհամէթ:

ՍԻՄՕՆ Ս. ԽԱՐԱՃՃԸՆԱՆ

Փ Օ Մ Ա Գ Լ Ա Ր

Փօմազլարըն Պուլղարլար թարաֆըն-
տան ճէպրէն Բրիսթիյանլըղա չէվրիլտի-
յինէ տաիր պազը նէչրիյաթ վազը օլմուչ
իտի: Հ. Մ. Ուալլիս իսմինտէ պիր Ինկիլիզ,
Փօմազլարըն ճէպրէն Բրիսթիյանլըղա չէվրիլ-
տէսինին ըիվայէթ օլունտուղու 1912—1913
սէնէսի գըլընտա Բօտօի թարաֆլարընտա
պուլունմուչ օլմաղլէ, պու խոստուտա Նէյյըն
ղազէթասընտա քէնտի չէհատէթինի վէրիյօր:
Պու զաթըն էֆֆեարը իսլաւսէթին պէր վէճհ
ի աթի տիր. «Փօմազլար, իսլիս Պուլղարլար
օլուպ, լիստնլարը տախի Պուլղարճա տըր,
ֆազաթ տինլէրի Իսլամիյէթ տիր վէ պունլար
200—300 սէնէ էվլէլ ճէպրէն Իսլամիյէթէ
չէվրիլտիչ տիրլէր: Պունլար Բրիսթիյանլըղը
ղապուլ էթտիլէր իսէ, աւլա ճէպր վէ թէհատ
իլէ գապուլ էթմէտիլէր, անճադ քէնտիլէրին
րիզա վէ արզուլարըլլա Բրիսթիյան օլուպ
վաֆթիլ օլունտուլար: 300,000 գատար փօ-
մադ Բրիսթիյանլըղը թէքրար գապուլ էտիպ
վաֆթիլ օլմուչ տրլար: Պէն պունլարըն պիր
չօղաթը իլէ չախսէն կէօրիւչտիւմ, անլէրին
քէօյլէրինի վիյարէթ էթտիմ, քիլիսայա թա-
վիլ օլունմուչ ճամիլէրինէ կիթտիմ, լաքին
հիչ պիր վազթ ճէպրէն Բրիսթիյանլըղը գա-
պուլ էթմիլ օլունտուլարընա տաիր հիչ պիր
թէէսիր ալմատըմ: Պիլաքս սէրպէսթի-
լէրինի պուլուպ թէքրար էվլէլէրի տինլէրինէ
տէօնտիլէրի իչին հէփսի տախի մէսրուր
իտիլէր: Բրիսթիյանլըղը թէքրար գապուլ է-
տիպ վաֆթիլ օլան Փօմազլար տիլէր Փօմազ-
լարը տախի Բրիսթիյան օլմաղա իգնա վէ թէչ-
վէպ էտիյօրլար: Ֆազաթ չունու տախի սէօյ-
լէմէյէ մէճպուրըմ քի, Սօֆիատա պուլունտա
Ինկիլիլէրա սէֆարէթի, Փօմազլարըն ճէպրէն
Բրիսթիյան օլունտուլ իսասալվալընտա տըր:
Ֆազաթ էմին իմ քի, պու էֆէնտիլլէր Բրիս-
թիյանլըղը գապուլ էթմիլ օլուն Փօմազլար իլէ
թլմաա էթմիլ օլունտուլար, պու ֆիքրլէրինի
թէպտիլ էտէճէքլէր իտի:»

ՊԱԼԳԱՆԼԱՐԸՆ ՊԻԼԱՆՉՈՍԸ

Պալղան նիմճէվրէսինին միւսթէլիֆ տէվ-
լէթլէրի չիմտի քէնտիլլէրին հուսուտլարընը
թահատա էթմիլ պուլունտուլար: Պու տէվ-
լէթլէրին էն սօն չըգարմըլ օլունտուլարըն
րափրլարա նազարէն, հէր պիրինին վիւսաթ
վէ սէքէնէսի պէր վէճհ ի աթի տիր:

	Միւր. Բիլ.	Սէքէնէ
ԱՐՆԱՎՈՒՏԼՈՒԳ	32,000	880,000
ՊՈՒԼՂԱՐԻԱ. —		
Էսկի արազի	96,345	4,329,108
Ջայ էթտիյի արազի	7,525	285,757
Ջապթ " "	26,257	709,646
Շիմտիքի վիւսաթը	112,077	4,752,997
ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ. —		
Էսկի արազի	64,657	2,732,952
Եննի արազի	55,611	1,620,000
Շիմտիքի վիւսաթը	121,268	4,352,952
ԳԱՐԱ ՏԱՂ. —		
Էսկի արազի	9,080	285,000
Եննի արազի	5,876	230,000
Շիմտիքի վիւսաթը	14,956	515,000
ՐՈՒՄԱՆԻԱ. —		
Էսկի արազի	131,353	7,248,061
Եննի արազի	7,525	285,757
Շիմտիքի վիւսաթը	138,878	7,533,818
ԷՎՐՕԻԱ Ի ՕՍՄԱՆԻ. —		
Լօնտարա մուհէտէսի մուճէ-		
պինճէ էվլէլէրի վիւսաթը	9168	1,623,000
Իսթանպուլ մուհէտէսիլլէ		
ղազանլան արազի	16,201	725,000
Շիմտիքի վիւսաթ	25,369	2,348,000
ՍԸՐՊԻԱ. —		
Էսկի արազի	48,303	2,957,207
Եննի արազի	39,047	1,210,000
Շիմտիքի վիւսաթը	87,350	4,167,207

Սէքէնէյի կէօսթէրէն րազամլար մուհա-
ճէրէթ սէպէպիլլէ թէպէտտիլ էթմէյէ մէյյալ
տըրլար: Նիյր Իսթան

ՓԷԼԹԷՔԷԼԻՔ ՆԱՍԸՂ ԹԷՏԱՎԻ ՕԼՈՒՆԱՊԷԼԻՐ

Փէլթէքլէք իչին պիր տէվա Էօդ տըր: Եննէ
տէ Էկէր պիր չօճուգտա փէլթէքլէք ալամէթլէրի
կէօրիւնիլը կէօրիւնմէղ տէրհալ էլէ ալընըպ
տիլղաթլա թէտալի օլունտա, պազը տէրէճէ իս-
լան օլունտալիլը, պազէն իսէ սայքի թէմամէն
կէչէպիլլէր: Տօդ. Ֆրէնք Պրիէնթին պէյանա-
թընա նազարէն, էվլէլա, պօղազտա Էախսո

պրոնտա պէյզ վէ սարիւէ կիպի հարկէր օւ-
մատըղը պատ էթ թահգիգ զանաաթ հասըլ օւ-
մալը տըր: Չօճուգ պուրնընտան տէրին վէ
աղըր սուրէթատ թէնէֆֆիւս էթմէյէ ալըտը-
րըլմալը վէ պու քէնտինտէ պիր ատէթ հալինէ
կէլմէլի տիր: Թահրիք օլունտուղու, կիւլտիւ-
յիւ, պաղըրտըղը վէ էօքսիւրտիւյիւ վազըթ
գօնուչմասընա միւսաատէ օլունմամալը տըր:
Ասլա գըճըղլանտըրըլմամալը տըր: Անըն թահ-
րիքինի մուճիպ օլսճադ հէր սէպէպ, օրթա-
տան գալաըրըլմալը տըր: Թէզէ հալա, ֆէվզէլ-
ատէ թէմիլիք, սատէ զըտալը թաամ, միւ-
թէտիլ ճիմնասթիգ, վէ գարանըղ օտատա չօգ
ուչգու գարուրի վէ էլզէմ տիր: Ֆիքրի թալիմ
ֆէվզէլատէ մուհիմմ վէ ֆաիտէլի տիր: Ֆիք-
րի միւվազէնէյի ինթաճ էտէն հէր նէվ վասը-
թալար ֆէվզէլատէ գըյմէթի հարի տիրէր:
Փէլթէքէ՝ ֆէնա պիր ատէթատէն պաչգա պիր
չէյ օլմայան պու նօգսանա զալէպէ էթմէք
արղուսը վէրիլմէլի տիր: Տօղըու գօնուչմագ
սանաաթընը միւթալէա էթմէյէ թէչվիգ վէ
իլգամ օլունմալը տըր: Պէօյլէճէ, էպէվէյնի,
մուալլիմէրի վէ տօղթօրլարը թարաֆընտան
պէզլ օլունան տազիգ վէ սապրը պիր զայրէթ
սայէսինտէ, փէլթէքլիք թէտրիճէն թէտալի
վէ հախօտ ճիտտի պիր նօգսան օլմայաճագ
տէրէճէտէ իսլահ օլունաճագ տըր:

Սէնէ Ի Հիճրիթէ վէ Սէնէ Ի ՄիւսՏիթէ

Սէնէ Ի Հիճրիթէյի սէնէ Ի Միւստիթէյի թահ-
վիլ էթմէյին գօլայ պիր հօլու չու տըր: Մուա-
մէլէտէ ուֆագ քէսրէլէրի պրագ: Սէնէ Ի Հիճ-
րիթէ — $\frac{\text{Սէն. Հիճ.} \times 3}{100} + 621 = \text{Սէն. Միւ.} : \text{Մէ.}$
սէլա, 1307 — $\frac{1307 \times 3}{100} + 621 = 1899$,
1307 թարիխի, Միւսալըն 1889 Օգ. 27 սին-
տէ պաչլար:

Եախօտ 400 — $\frac{400 \times 3}{100} + 621 = 1009$,
Սէն. Հիճր. 400՝ թարիխի Միւստիթին
1009 Օգ. 25ինտէ պաչլամըլ տըր: Թ. Հիճր.
1332 — $\frac{1332 \times 3}{100} + 621 = \text{Թ. Միւ.} 1913$, Թ.
Հ. 1532, Թ. Մ. 1913ին նոյ. 29ընտա պաչ-
լար:

ՀԱՓԹԱ ԽԱՊԵՐԼԵՐԻ

Խ Ա Ր Ի Ճ Ի

Մեխիգո մէսէլէսի տահա մուհիմմ հալ ու հէ-
յէթ քէսպ էյքէմիչ տիր: Պիր Ամէրիգա զըրհ-
լըսընտան պիր գաչ աաքէրլէր կազ հաղը սա-
թուն ալմագ իչլին սիւահսըղ օլարագ Մէքսի-
գօնըն Թամիլիգօ չէհրինտէ դարայա չըգարլար:
Օրատա պուլունան պիր մէմուր անլէրի թէվ-
գիֆ էտէր իսէ տէ Ամիրալըն փրօթսթօսը իւ-
զէրինէ թէվիյէ սալը վէրի: Մ. Ամէրիգա
հիւքիւմէթի Ամէրիգա սանճաղընա էտիլէն պու
հագարէթին թազմին էտիլմէսինի թալէպ էթ-
տիլինտէ րէիս Հուէրթա պու թալէպէ սէմ ու
իթիպար էթմէզ, վէ պունուն իւզէրինէ Աթ-
լանթիգ տօնանմասը տէրհալ Մէքսիգօ սահիլ-
լէրինէ կիթմէք իչլին էմր ալըր: Հուէրթա մէ-
սէլէնին էհէմիլիթ քէսպ էթտիլինի վէ Ուլ-
սընըն ճիտտի մուսմէլէյէ պաչլատըղըն կէօ-
րիւնճէ Ամէրիգա պայրաղըն սէլամլամաղը
վատ էտէր, անճագ պու սէլամլամատան սօն-
րա Ամէրիգա զըրհլըսընըն տա Մէքսիգօյա ի-
ճագէթ էթմէսինի իսթէր: Մէքսիգօ զանաաթ-
պախչ պիր մէսլէք թութմագ իսէ Ամէրիգա
տօնանմասը սահիլ չէհրլէրի զապթ էտէճէք
տիր: Մէքսիգօլուլար քէնտի մէմէքէթլէրին-
տէ պուլունուպ Ամէրիգալըլարըն մալը օլան
կազ հաղը գուլուլարընա տա թէարրոլաթտա
պուլունմաղա պաչլատըղլարընտան Մ. Ամէրի-
գա քէնտի տօնանմասընը Մէքսիգօ սուլարըն-
տա պուլունտուրմագ իսթէյօր:

Բուսիանըն Ֆրանսա իլէ օլտուղու կիպի
Ինկիլթէրրա իլէ տէ պիր իթթիհատ թէչթիլ
էթմէյէ թէքլիֆ էյլէտիլի պու կէչէն հաֆթա
զարֆընտա էփէյի թէվաթուր էյլէտի: Հաթթա
Ալմանիանըն թէարրիւզի պիր մէվզի թութմագ
իհթիմալընտան պահս էտէրէք պէօյլէ պիր իթ-
թիհատըն լուզումունը թէչիտ էտէլէր տէ
պուլունտը, Հաթթա Ինկիլիլ գրալընըն պու
կիւնլէրտէ Փարիզի զիյարէթ էյլէմէսինտէ պիր
մագսէտի տէ պու օլտուղունու խապէր վէ-
րէնլէր տէ օլտու: Լաքին պու նէվ իթթիհատլար
Ինկիլթէրրանըն մէպտէ վէ մէսլէյինէ մուվա-
ֆըգ օլմատըղընտան անա Ինկիլթէրրատա պիր
էհէմիլիթ վէրիլմէմիչ տիր:

Բուսիանըն Պուլղարիսթանտան ալտըղը
չէհրլէրտէ Բուսիանի հիւքիւմէթինին իթթի-
իագ էյլէտի չէտիտ մէսլէք էվրօֆանըն նագար

ը տիպագրւոյնը ճշույն է թմբածէս տիր: Մէջքիւր զըմտաւ անճաղ 8,000 Բուսնի պուլուստու պէ-
հալին յապրաի Պուլարը վէ Թիւրք տիր: Բուսնիս հիւքիւմէթի օրալարտա պուլուստան
Պուլարը սոյստի հուզուգաւն մահրում
պրազմադ չէոյէ աւարտուն, անէրին հագգը
իսթիմալընը տա էլէրինտէն ալըյօր: Պուլ-
զար մէքիւպլէրինին էմալք ու արազիսինի
հիւքիւմէթ զապիւ էթմիշ օլուպ, հաթիւս Պուլ-
զար էհալինին տէ միւլքլէրինի զապիւ իլէ
Բուսնի մուհաճիւրէրէ թէսլիւմ էտէճէք աէյու
անլաչլըյօր:

Գաւալիւսն տէնիդի սուլարընըն 1910 տան
պէրու ազալմագտա խախի հիւս օլունույօր:
Բուսիս հիւքիւմէթի թարաֆընտան իճրա էտի-
լէն թէհարրիյաթ ը ֆէնիյէտէն անլաչլըյօրը-
նա կէօրէ մէջքիւր տէնիդէ աէօքիւլէն Վոլկա
նէհրինին սուլու ազալ ըշ օլուպ, տէնիդէ կէ-
լէն սու թէպէխիւր վառըթառըյա էքսիլէն
սույա միւսալի օլմայօր:

Սօն իւսպէրէրէ կէօրէ՝ Հուէրիւս պէյանը
մագէրէթ էթմէտիյի իլիւն Ամէրիկա հիւքիւմէ-
թի Մէքիւմէթն Վէրա Գրուզ չէհրինի մու-
հասէրէ էթմէյէ պաչլամըշ տըր:

Տ Ա Խ Ի Լ Ի

Թրակիա Բուսնարընըն մուհաճիւրէրի.— Թրա-
կիա Բուսնարը արաւընտա գուզվէթի պիր
մուհաճէրէթ ազընթընը պաչլամըշ տըր: Պին-
լըճէ Բուսնար Թրակիանըն մուսթէլիֆ գա-
սապալարընտան Մարմարա սահիլինտէ պու-
լունտան Բուսնիւմ վէ էրէյլի իսկէլէլէրինէ
կէլմիշ տիրէր: Հիւքիւմէթ՝ Բուսն ֆաթիւրի-
լանէսէնին միւրաճէտըն իւզէրինէ պու մու-
հաճիւրէրէ վափօրալ թախսիւ էթմիշ վէ է-
րէյլիտէն 4000 վէ Բուսնիւմտան 2000 մու-
հաճիւրէր վափօրա գօնուլմուշ արըլար: Պու-
մուհաճէրէթին սէպէպինին նէ՝ օլաուզունա
տախըր բէսմի պիր մալիւմաթ եօզ արը: Աթի-
նա թէլէկրաֆ Աժանընըն վէրալի մալիւմա-
թա նազարէն կէոյա Թրակիստա Բուսնարա
գարըշ չէտիտ պիր գօղալայըշ պաչլամըշ վէ
Սըրպիսթանտան կէլէն իսլամ մուհաճիւրէր
ճէպրէն Բուսնարըն պուլուստուզարը կէրէ
եհրէլէտիւրիլյօր իմիշ: Գրըրգիլիսէ Մէարա-
պօլիտի Բուսն ֆաթիւրիլանէսինէ չէքմիշ օլ-
աուզու պիր թէլէգրաֆաա օ հալալիտէ պու-
լունտան Բուսնարըն անվալըր գանաթաթալիշ օլ-
մագտուն փէք ուզադ օլաուզունու վէ կիթ-
տիքէ թէամմիւմ էթմէքտէ օլան մուհաճէ-
րէթ ազընթընըն էճիւնիւ սլմադ իլիւն
գուզվէթի վառըթալարա միւրաճէտըն օլուն-
մաք լիւզիւմիւնիւ պէյան էտիյօր: Տիւսթէքա

վէ Պապաէսիլ արաւընտա Զալօֆի տէնիլէն
մահալաէ: Քրիսթիյանիւր վէ Իսլամիւր արա-
ւընտա միւնազալար վուզու պուլմուշ վէ
նէթիւմէտէ պիր չօղ մալթուզ վէ մէհրուհար
տախի օլմուշ արը: Փաթիւրիլանէ պու պապ-
աէ Տիւսթէքա Մէարապօլիտինտէն միւսթաա-
ճիլէն մալիւմաթ ը մուֆաաալէ թալէպ էյլէ-
միշ տիր: Ֆէնէր ֆաթիւրիլանէսինին Սինտ
մէճիւրի ֆաթիւրիլին բէյասէթի թահթընտա իճ-
թիմա էտէրէք Թրակիա Բուսնարընըն տիւզար
օլաուզու անվալ հազընտա միւզաքէրաթտա
պուլունտուշ վէ Ա. Զատիկ ալին վէ մէրասի-
մինի մուսթանթան սուրէթաէ իճրա էթմէմէ-
յէ վէ ֆաթիւրիլանէ թարաֆընտան փրօթէս-
իւյա նիլան օլմադ իւզրէ Զատիկ միւնասէպէ-
թիլլէ բէսմի գապուլ հաթիւմաճարնա գա-
րար վէրմիշ տիր: Այնի վալթաա Բուսն ֆաթի-
րիլանէսինին բէսմի զազէթաալ՝ մաթէմ
նիլանը օլան սոյսն իսթիմալար արաւընտա
պու գարարը իլան էյլէմիշ տիր: Բուսն ֆաթի-
րիլանէսի հիւքիւմէթէ եէնի պիր թազ-
րիր տան վէրէրէք, չիմալյէ գատար վէրմիշ
օլաուզու թազրիւրիլին պիր իսլաաաաաաա
հափառգատն սօնրա, հիւքիւմէթ թարաֆըն-
տան անլէրէ չիմալյէ գատար միւնտիտ պիր
ճէվապ վէրիլմէտիյի, պինաէն ալէյհ մաթէմ
նիլանը օլմադ իւզրէ Զատիկ հօրթուսու միւ-
նասէպէթիլլէ ֆաթիւրիլանէսինին բէսմի գա-
պուլ հափաճաճաղը պէյան օլունմուշ տըր:
Բուսն սէֆիւրի Մ. Տը կիրս վէ սէֆարէթիւտ-
նէնին իքիմիճի թէրճէմանը պէրվէճհ ի մէթիւտ
բէսմի տէյլի սիվիլ էլպիսէ իլէ Ֆէնէր քի-
լիսաաաաաա Զատիկ հօրթուսու ալին վէ մէ-
րասիմինտէ հազըր պալունմուշ վէ պատէհու
ֆաթիւրիլ էֆիլի զիյարէթ էտէրէք Պէօլիք
քիլիսայա սօղրու Բուսն հիւքիւմէթինին պէս-
լէտիլի հիւսիյաթ վէ թէմէնիլաթընը թազ-
աիւմ էթմիշ տիր: Բուսն հիւքիւմէթի Բուսն
մուհաճիւրէրէ 10,000 բուլլի, Ետնան հիւ-
քիւմէթի տախի 50,000 ֆրանք իանէ էթ-
միշ տիր:—

Պիքիւս անվալը.— Հիւքիւմէթ թարաֆըն-
տան վաղը օլան բէսմի պիր թէպիլլէ նազա-
րէն, Հիւքիւմէթ գուզվէթիլի, Զարդան
ճիվարընտա Շէյի Ապաիւլ Սէլամըն գօմանտա-
ալ ալթընտա պուլունտան ասիլըր իլէ չիտ-
տէթիլի պիր միւսաաաաաաա սօնրա, քէօյէ կէլմիշ
տիրէր: Ասիլէրտէն պիր չօղարը սէքիլ
գատար բէյիսլէրի իլէ պէրապէր թէլէֆ էտիլ-

միշտ տիրելու և Առաքելութեան 2 մագթուղ վէ 8 մէծորուն օլմուշ տըր։ Միւստուկմէտէն սոնրա միւննէզիմէն ֆիրար էտէն Շէյխի վէ տտէմէ-
րինի տէրաւսթ էթմէք վէ անլէրին ֆիրարընը մէն էթմէք իչին թէստալիր ի լազըմէ իթթի-
խազ օլսունմուշ տըր։ Պիթիւ հառիտէսինին էն մուհիմմ միւնէզիվիգ վէ ամիլլէրինտէն օլսն Մօնլա Մուհիմ օլսինին միւստուկմէ էսնապընտա
ալաըզը իքի հարէ իլէ մէծրուհ օլտուզու հալ-
տէ պու սէֆա հազալանմըշ տըրլար վէ Շէյխ
Շէհապէտտին իլէ Մօնլա Սէլիմտէն մատա
բիւէսաա տա հիւքիւմէթին թէստալիրի սէմէ-
րէսի օլարադ քեամիլէն տէրաւսթ օլտունմուշ
տըր։ Թաղիլաթա տէվամ օլտունմագտա տըր։
Բուս գօնսօլսիւնէսինէ իլթիմա էթմիշ օլսն
Մօնլա Սէլիմին ֆիրարընը մէն էթմէք իչին
գօնսօլսիւնէն էթրաֆընտաթի սալլօգա սըզը-
լաշմըշ տըր։ Թաւֆիւր ի էֆֆիւար դալէթաը
Պիթիւ Բուս գօնսօլսիւնտէն ազլ օլսունմուշ
օլտուզու խաղէրինի թէքզիպ էտիյօր։ Փա-
դաթ իլալէթէն հիւքիւմէթին մէրգում գօն-
սօլսուն ալլը իչին չալըշտըզընը պէյան է-
տիյօր։

Միւրքննիվի — Բուսմանիալը ճէնէրալ Գու-
անտա՝ Մըստան չէհրիմիգէ ալտէթ էլլէյիպ
տօղրուճա Բուսմանիա սէֆարէթիսնէսինէ էն-
միշ տիր։ Աաղէթա մուհիլիլէրինէ մալիւ-
մաթ իթա էտիլմէմէսի իչին Տաիւրէ ի սէտա-
րէթալն տէվաթի մէքքէզիլլէյէ թէպլիզաթ
իճրա էտիլմիշ տիր։ Մաղիստաա Կիրակոս
իւմինտէ պիր էրմէնինին էվինտէ չիտտէթլի
պիր փաթլայըշ վազը օլմուշ տըր։ Կիրակոս
տէրտէսթ օլտունմուշ վէ իսթինթագընտա փաթ-
լայըշն Զատիկ միւնասէպէթիլլէ հաթըլաճազ
փաթլանըճըլար իչին ալընմըշ օլսն պարու-
թըն քէնալիլլինտէն փաթլամապըլա վազը
օլտուզունտ պէյան էլլէմիշ տիր։ Պիթիւն
քէոյին իսնէլլէրի թէհարրի էտլմիշ իսէ տէ
պիր չէյ պուլունմամըշ տըր։ Փաթլայըշն պօմ-
պատան թէվէլլիւս էտիլ էթմէտիյի հազգըն-
տա թաւհիլաթա տէվամ օլտունմայօր։ — Հիւ-
շիւմէթ Մարա մաալարընը թէվզի էթմէյէ
պաշլամըշ տըր։ Միւթէրաթիմ մաալար տն-
ճազ Մալիս նիհայէթինէ տօղրու թէվզի օլու-
նաճազ տըր։ — Կէլէն Աւազ Հինգաթի կիւ-
նիւ Սամսուն Բում քիլիսապընտա պիր Բում
զաաընըն պաշ էթթիւսինին թաթուշմաը
իւզէրինէ էնալի տրապընտա պէոյիւք պիր թէլաշ
զուհուր էտիլ հէր քէն դաշըշմազա պաշլար։

Պու էսնատէ պէշ զաաըն թէվէլլէնէրէք վէ-
ֆաթ էտէրլէր, 4 զաաըն տաիլի տղըր սու-
րէթաէ հարալունըլար։ — Եունանիսթանա
թէրք օլտունա արաղիտէն պիր չօգ Իսլալար
պէտտէվամ Թիւրքիայա մուհիւմէթ էթմէք-
տէ տիլլէր։ Սէլանիքտէն 17) Իսլամ ալլէ
Իսթանպուլա վասըլ օլմուշ տըրլար։ Պուսլար
էտիլնէ վիլայէթինէ հէրլէշտլիլէճէք տիրլէր։
Սէրէզտէն կէլէն 20 զաաաթ տիլէ տաիլի Պը-
րուսայա կէսնտէրիլալէր։ Պու Իսլամ մու-
հաճիլէրին տէյիլինէ պազարաշ, անլէր Եու-
նանիլլարըն թէարրուզաթ վէ զուլմարընա
տայանամայարազ հիճրէթ էտլիլար, պուս-
լար օրտա պուլունան էմաք վէ արաղիլլէրինի
թէրք էտիլ կէլիլար, գիրա Եունան հիւ-
քիւմէթի անլէրին սաթըլմա ընա միւստաա
էթմէյօր իմիշ։ Բուսլար վէ Կիրիլի Ժանտա-
մալար պիր չօգ քէոյէրին ճալիլլինի հազ-
մըշլար վէ պաղըլարըն տա չիլիսայա թաշ-
վիլ էթմիլլէր։ Իսլամարըն չիքիլլէթլէրի
տիլլէնիլմէմիշ։ Սէրէզ օլտունտան 30,000
Իսլամ տահա կէօլմէյէ հազըլլանըլար ի-
միշ։ — Օսմանլը մէհաֆիլի սիյասիլէսինտէ թէէ-
քիւ օլտունտուզունա հալարէն, աիլիլլէն Փա-
րիզտէ իմզա էտիլլէն Օսմանլը-ձըրանսըլ իթի-
լաֆնամէսինին քէսպ ի դաթիլլէթ էթմէսի՝ Օս-
մանլը-Ալման միւզաքէրաթիլ իլթիստաիլէսի-
նին պիր իթիլաֆ իլէ նէթիլլէնմէսինէ միւ-
թէվազըթ տըր։ Պէրլին միւզաքէրաթը իսէ
կէօրիւք վէրկիսինին հիւզաէ 4 զամմընա
վէ տաիլ ինհիլարալար վազընա, քէզա պուս-
լարա պէտէլ, Ալմանիանըն Պաղտաա իաթ-
թընտա տահա պիր թաղըմ իմթիլալար էլտէ
էթմէսինէ, Ըրադ փէթրօլ մաոնէլլէրինին
իլլէտիլմէսինտէ, Տիճլէ նէհրի իւզէրինտէ սէյր
ի սէֆաին իճրապընա, Էնգարէ, Սըվազ վէ
տահա տաիլ պիր թաղը Բ իաթթլարըն ինշաը-
նա միւթէտաիլ տիր։ — Ալման Իսթանպուլ սէ-
ֆիրի Մ. Վանկէնայա իմփէրաթիւր Վիլնէլմէ
միւզալի օլմազ իւզրէ սէֆարէթիսնէնին Լօյ-
լէր զըրնիլարըն Գօրֆուլա աղիմէթ էթմիշ
տիր։ Գօրֆուլա Ատալար մէսէլէսի հազգըն-
տա տաիլի միւզաքէրաթ ճէրէյան էտէճէյի
թէէմին օլտունմայօր։ — Իթալիա վէ Ալթիթիա
խարիճիլլէ նազըրլարընըն Սպաղիատա օլսն
միւզապթլարըն էսնապընտա, Իթալիա վէ Ա-
լթիթիա հիւքիւմէթլիլ թիւրքիստա իլթիլ-
սատի իմթիլալաթ էլտէ էթմէք իչին հէլտի-
կէրինէ մուսվէնէթ էթմէք էսաաը իւզէրինտէ

խի մատակարար թէժման էթմէյէ ըրգա կէս-
թէրմիլ տիր։ — Մուշտան Գեղամ էֆ. մէ-
պուս ինթիսապ օլունմուշ տրր։ — Մարաշ
Առաջնորդու Տ. Խաչատուր Վարդապետ իո-
թիֆա էթմիլ օլուպ, Տէր Գեղեղ Տէր Նահա-
պետեան՝ Առաջ. փոխանորդ թային էտիլմիշ
տիր։ — Ապրիլ 6, Գայսէրիտէ պազը իսլամ վէ
Բրիտանիան միթէպերանը պիր հերտէ ճէմ
օլուպ Պոյգօթը գալտրմաղա գարար վէրմիշ
լէրտիր։

ՓՐՕ. ՃԵՄԱԱԹԸ

Կէնճլէրին Բրիտանիան չիրքէթլէրի գօնֆէ-
րանսը կէչէն հաֆթա Պէյօղլու Կ. Ք. Շ. պի-
նասընտա ագաւը իճթիմա էտիպ իւշ կիւն տէ-
վամ էյլէմիշ տիր։ Պու իճթիմալարտա տուա
մէճլիտլի սագա, նուրթլար իրաւ վէ միւզա-
քէրաթ իճրա էտիլմիշ տիր։ Կ. Ք. չիրքէթլէ-
րի ումուրունը, էգճիւմլէ Բիթապը Մուզաւ-
ալա սէրսլէրին, կէճէ մէքթէպլէրին, Ժիմ-
նասթիգ օլունլարունը, տուա մէճլիպլէրին վէ
ստիւթլի իտարէ էթմէնին էն միւնասիպ ու-
սուլարը միւզաքէրէ էտիլմիշ վէ չիրքէթ-
լէրէ ըրյաւթ էտէնլէրին հայաթը արինյէ-
սի ինթիմալարը, քէզալիք պէշէրլիլ ու-
լուվլէթլին հագիգի էսաթը, Ալլահն թէր-
թիպաթընտա ֆէրաթն հայաթի իրտմէթի վէ
էմսալը մէվղուէլէր իւզէրինէ նուրթլար իրաւ
էտիլմիշ տիր։ Նիրմի գաւաթ ազալար հազըր
պուլունտուղու հալտա իրտմէթլէրաէն փէք
միւնթէֆիտ օլունլար տրր։ Նասընտա իզմիրէ
խապէր հէթիշտիրմէք պապընտա վուզու պու-
լան պիր հանրիշ նէթիճէսինտէ փրօֆ. Կիւ-
պէնկեսն մէճլիպլէրտէ հազըր պուլունտամարշ
տրր։ Միւմալիէյն թաթիլ միւնասէպլիլիէ
Անասուլուտա պաղը չէրլէրի վիյարէթ էթ-
մէքտէ տիր։ — Կէչէն Կիրակի էմմանուէլ քի-
լիսէնին իճրա էթալի Հաղորդարին միւնա-
սէպլիլիէ քիլիսէյէ իւշ ազա գապուլ վէ պիր
վաֆթիլ իճրա օլունմուշ տրր։ Քէզալիք մէզ-
քիւր ճէմասթըն Սայր կիւնիւ իւնսի պիր իճ-
թիմալը օլուպ էյլէնճլէրաէն սօնրա Բուհանի
վէրկի հազըրալար։ Վատար 100 լիրա գա-
տար օլունլ տրր։ — Մէրզիֆուն Սթէյլըն Գօն-
ֆէրանա նամ հէյէթի, (քի օ տաիրէտէ պու-
լունան պաղը քիլիսէլէրին միւթթիլիտ հէ-
յէթի տիր) պու սէնէ իճթիմալը Յունիս 24—28
սէ ինիգատ էտէճէք տիր։ — Պու հազընլար-
տա Անասթիլիա զօլէճինին քիւլիւք թալէպլէսի
իլին գուլանըլաճապ օլան Հօլ նամ պինանըն
թէմլէ թալը գօնուլմուշ տրր։ Թալէպլէ պու
Հօլտա մատէրանէ հիմայէ ալթընտա պու-

լունտուրաճապար տրր։ Իլք սէնէլէրաէ
օրատա միւթէվէֆֆա Տօգ. Րիկլին զէվճէ ի
միւնթլէրէմէսի Միսիս Րիկլ պու վազիֆէյի
իֆա էյլէմէքտէ պուլունմուշ տրր։ — Իսկէն-
տէրունտա քիլիսէ իրտմէթլէրին իսապուր
էֆ. Տօգուղունան կէօրմէքտէ վէ վազա կէ-
լէնլէրին սայըսը 100—120 օլմագտա տրր։ —
Բարգէն Եպ. Կիւլէսէրեան Գահիրէտէ պուլուն-
տուղու սըրատա Կ. Ք. Շիրքէթլինտէ միւնթիւր
պիր նուրթ իրաւ էյլէմիշ տիր։ — Գահիրէ
Հայ Աւետ. քիլիսասընըն էն գըրտէմիլ վէ սա-
հիպ ի սէրվէթ ազալը ան աւլ Արաքիլիլի
Հաճի փիլիպպոս ազա Եագուպեան, Ապրիլ 12
Կիրակի սապահընտա 66 սիննինտէ վէֆաթ
էյլէմիշ, վէ ճէնազէ մէրասիմի ֆէրտալը կիւ-
նիւ Ամէրիգըն Միշըն քիլիսասընտա պէօյիւք
պիր իզտիհամ հազըր օլունտու հալտէ իճրա
օլունմուշ տրր։ Պու միւնասէպլիլէ վիւր.
Խանդամուր, Գեւ. Բարգէն Եպիսկոպոս Կիւ-
լէսէրեան վէ Ամէրիգալը միսիօնարալար հալ ու
վազթա միւնասիպ քէլամլար իրաւ էյլէմիշ-
լէր։ Քէզալիք, Պրն. Դանիէլ Մէլիքեան Մարտ
28 Շուրաթ կիւնիւ 21 սիննինտէ վէֆաթ էյ-
լէմիշ տիր։ — Յակոբ ազա փիլիպպոսեան իլէ
Այնթապը մէրհում Գէօրգ ազա իշխանեանըն
քէրիմէսի Եսթեր հանըմըն նիքահնը Ապրիլ
4տէ Գահիրէտէ ագա էտիլմիշ տիր։ — Մա-
րաշ պիրինճի քիլիսէ իզմիլթ քիլիսէ պինասընա
2 լիրա իսնէ էյլէմիշ տիր։ — Նիւ Հէյլտա
Տիկին Զիփիւս Վարդանեան միւնթաճ պիր
մահալա պիր Բանիլիւս իսնէ էյլէմիշ տիր։ —
Մարաշտա Ապրիլ 7տէ զըզլար զօլէճինին մու-
սիգի ստիրէսինէ թաթիսի էտիլէճէք օլան
«Վէլիփթըն Հօլ» պինասընըն թէմլէ թալը գօ-
նուլմուշ տրր։ — Մարաշտա Պապօեան Յա-
լուլիւն զէվճէսի սաղ իքէն, տիկէր պիր զէվճէ
տանա ալարըր իլին հիւթիւմէթ թարաֆըն-
տան պիր սէնէ մահպուսիլէթ վէ 50 լիրա
ճէզա ի նագալիէ հիւքմ էտիլմիշ տիր։ —
Աֆ. Գարա Հիսար քիլիսէսի Մաղիսապար Կի-
րակիսինտէ իքի չօճուգ վաֆթիլ էյլէմիշ, Զա-
սիլ Կիրակիսինտէ իքի ազա գապուլ էյլէմիշ
տիր։ Շէհր ի մէզքիւրտէ պու հաֆթա փազար
Էրթէսի 6 տաթ պիր տիւզիլէ գար հաղմըն տրր։

Միւսիւր ի մեսուլ վիւ տանիպ ի ինթիյապ
Յ. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Կ. ՎԷՄ. ԲԷՇԵՆՍԵՆ ՄԱՐԳԱՍՏՈՐ
Տէրիսասիք, Մանուս փաշա, Բիւրճի խան Նո. 32—34.

ՐԱՆՆԻՐԱՆՆԵՐ ՍԵՐՏԻՍԵՐ ԻՆՏԵՐՆԱՐԸ

1. Բանկիրներն Ամերիգատա ետրնը մէտուլ աճէնի Նիւ Եորքտա Messers S. Telfeyan & Co. (114 Fifth Ave. New York City.) տիրէր: Պիլ ճիւժկէ սրփարըչար վէ ապոնէ պէտէլէրի միւմարէյն էֆէնտիլէրէ կէտնտէրիլիւսէ պիզէ եէթիլի: Ճէնուպի Ամերիգատա պուլունան ապոնէլէրիմիզ տախի քէն-տի հրապարընը Թէլֆէնան էֆէնտիլէրէ թէսվիյէ էտէրլէրսէ պիզէ տաճա սու-նուլէթիլի ոլուր:

2. Թիւրքիատա պիզէ տողրուտան սըփարըչ վէրէնլէր՝ պէտէլինի փոսթա փուլու (պաչգա նէվ փուլ կէտնտէրիլմէսին, անճագ 1 ղրչ լըզ եա եիրմի փարա-լըզ փոսթա փուլու ոլուն) եա տա մանսա փոսթ թարիգիլէ կէտնտէրէպիլիլէրէ:

Բանկիրներն 7 նամէրսը տիւքէնմիշ ոլտուղունտան անլէրալն պիզէ իատէ էտէպիլէնլէր ոլուրսա փէք մէմունն ոլուրըզ:

Ի Ն Է Ս Թ

ՍԵՏԵԱՆԱԹ ԷՓՄԻՔ ԻՓՄԵՔՆԼԵՐԷ

Լիվիուլ, Հալի, Թրիւսթ, Նափոլի, Մարսիլիա վէ Փարիս քաղաքիլէրիլէ

Ամերիգա: Գանսա, Պուկնու Այրիս, Պուկի, Դորմոյո վէ Կալիպալ, Ալպարալիա, Ձիւ վէ ճափոնիայա

Սէյր ու սէֆէր էլլէյէն միւլթէյէր վէ էմին Գիւ-նրո Լայն, Հուայր Սրար Լայն, Գէնէսիլըն Է-սիճիլ, Փէնիսիլըր Օրիէնթըլ, ճէն. Թրանսպր-լանթիլ, Թրանսպիօր Մարիլիմ, Անգր Լայն, Զապր Լայն վէ սափր ինկիլիզ, Զրանսըզ վէ էմալի գուճիանիլարըն վափորլարընտա սէյիտհաթ էթմէք նիլէթիլտէ ոլուլ, վափոր վէ օրմէնիլէր պիլէթլէր սաթունն տլմուր ետիտտ պու ճիւլթէլէրճէ Թաչրիլէն եա շիֆաճէն մալիւմաթ էլտէ էթմէք իսթէյէն պիլ ճիւլթէ միւլթէլէրճէ գէվաթըն՝ Տէրիսատէթտէ, Դալա-թաւա, Ձիւնիլ Բընթըր իսնընտա, Յիւնճիւ գաթտա ԹԱՎՀԱՆՆԵՍ Ե. ՍՃԷՄԵՍՆ. էֆչէ միւրաճէաթ էլլէմէլէրի իլան վէ թալիլիյէ էտիլի: Միւսթազիւր ոլ-մալան պիլ թագըր տճէնթլէրին ճիլլէրի սէպէպն-տէն Քիւլտըր սէնալթր օլմանուլ իլիւն ճէր շէյտէն էվվէ պուլաւտէրի տարէսէ միւրաճէաթ էթմէլէրի չօզ ճալիլիլի ոլուր: Մէքթուլ իլէ մալիւմաթ տլմազ իս-թէյէնլէրին լէֆֆէն 1 ղրշ.լըզ փուլ կէտնտէրմէլէրի Թճալ էտէր:

ԱՅԼԹԱՊ ՓՐՕ. ԷՅԹԱՄԻԱՆԷՍԻՆԷ

1913ՏԷ ՎԷՐԻԼԷՆ ԻԱՆԷԼԷՐ

(Էվվիլիլի նուսիսէսէն սէվալ)

63.30 Տօզ. Յովսէփ էֆ. Պէզճեան, 23.35 Գրիգոր էֆ. Գարամանուկեան, 23.30 Մովսէս էֆ. Պէզճեան, 11.35 Նուրի էֆ. Գա-րամանուկեան, 12.10 Եագուլ էֆ. Մուրաւ-եան, 11.35 Նազար էֆ. Նէրկիզեան, 23.30 Տօզ. Մովսէս էֆ. Լեւոնեան, 2.20 Գաբրիէլ էֆ. Արզլանեան, 50 Ստեփան էֆ. Խարաճեան, 10 Սեդրակ էֆ. Հասիրճեան, 30.10 Մովսէս էֆ. Տէմիրճեան, 7.10 Աթօլ էֆ. Ա-թօլեան, 47.20 Գէորգ էֆ. Թաթարեան, 23.30 Մովսէս էֆ. Միսիրեան, 10 Վանան էֆ. Պա-պիկեան, 5 Յակոբ էֆ. Պոստուեան, 47.20 Գէորգ էֆ. Պօյաճեան, 15 Յարութիւն էֆ. Ալճեան, 23.30 Օլան էֆ. Բիւրիէլեան, 6.10

Յովաննէս էֆ. Գազանճեան, 5 Ներսէս էֆ. Գազանճեան, 12 Մէրիյէ հանրմ Չիֆթէլեան, 7.25 Հոփսիմէ հանրմ Շնորհօքեան, 23.30 Մէրում հանրմ Ն. Գարամանուկեան, 11.35 Աննա հանրմ Հասիրճեան, 11.35 Ազնիւ հա-նրմ Հասիրճեան, 11.35 Եւնիկէ հանրմ Կիւլէ-սէրեան, 5 Տուտու հանրմ Պամաճեան, 2.15 Եսթէր հանրմ Նիկողոսեան, 7.10 Խաթուն հանրմ Գրաճեան, 23.30 Վահիպէ հանրմ Պէ-րէճիլլեան, 23.30 Ովսաննա հանրմ Պէրէճիլլե-ան, 23.30 Տուտու հանրմ Լեւոնեան, 12.20 Սաթենիլ հանրմ Հասիրճեան, 9.30 Լուսիա հանրմ Գրիգորեան, 12 Մարի հանրմ Պէրէ-ճիլլեան, 6.10 Լուսիա հանրմ Բիթապճեան, 15 Ֆէրիտէ հանրմ Ճէպէճեան, 23.30 Միսիս Շէփրա, 9.30 Էպրուհի հանրմ Նազարեան, 23.30 Ովսաննա հանրմ Գարամանուկեան, 12 Վիգթոր հանրմ Լեւոնեան, 5 Էլիզա հանրմ Լեւոնեան, 2.15 Գէորգ էֆ. Արապէրեան, 47.20 Յակոբ էֆ. Խաչատուրեան, 382.20 Ճըրճի էֆ. Աւետիկ Յակոբեան:

Ս Ե Ն

ՀԻՐ ՇԷՂՐՏԷ ՇԻԻՊԷՍԻ ՎԱՐ ՏԸՐ

Սինկէր տիքիշ մաքրնա-լարը տիւնեանն էն էյի մաքրնալարը ոլուլ էվ իշ-լէրի վէ էրպալը սանաաթ իլիւն պի էմալ տըր:

Սախթէլէրտէն սագընմազ իլիւն պուրատա կէսաթէրի-լէն ֆապրիգա մարգասընա տիգգաթ ոլունա:

ՍԹԵՆԷՐ Տիլիշ մափնալարը շիփէրի Մէմալիք Ի Օսմանիլէ իլիւն իտարէ Ի մէր-քէլիլէրի՝ Տէր Ի Սաատէթ, Պէյ ողու ճատտէի-Բէպիլլաւ Նօ. 343:

DROGURIE

D'ANAT

ՊՈՂՈՍ ԳԱԼՔԱԳՃԵԱՆ

Խարանկոյտա, Սուրբաւն Հաւնաւն անստե ևօ. 8

Դաշտերիտե, Պորեֆնիկեր ևօ. 22

Հէր նէվ քիմեալի միւսթանդէր էճալար, ալաթլար, մատէն սուլարը, պալըգ եաղլարը, թանթա գուրուսու թօզը, պանարիյէ վէ սաի-րէ պուլունմագտա տըր:

Էվրօփանըն էն մէշուր ֆապրիգալարըն-տան թէտարիք օլունուր, վէ ֆիաթլար ղա-յէթ միւթէտիլ տիր:

ԷՆՎԱԻ

ԵԱՂ, ՊԵՆՁԻՆ ՎԷ ՊՈՅԱ ՏԵՓՕՄԸ

ԳԷՈՐԳ ՍԱՂԸՐԵԱՆ

Թահրա Դաշի անստե ևօ. 48, ևօ. Թերիֆօն 1414

Մաղաղամըզտա հէր նէվ մաքինա եաղ-լարը, խալիս Այվալըգ պիրինճի ղէյթուն եա-ղը, խուսուսի հազըրլանմըշ նէֆիս սատէ եաղ, հէր չէշիտ էպնիյէյէ մախսուս եաղ վէ պօյալար, նէֆթ, պէզիր, իսիրիթօ, թուր-գալ, րէշինա, վէրնիգ չէշիտլէրի վէ սաիրէ մալլէր թօփտան վէ փէրաքէնտէ էնվէն ֆի-յաթլա ֆիւրուսթ օլունուր:

Թաշրատան վուգու պուլաճագ սըփարը-չաթ տախի սէրիէն վէ տիգաթը թամմէ իլէ իճրա օլունաճաղընը էնալի ի միւսթէրէմէյէ իլան էթմէքլէ միւսթէիւր պուլունուրուգ:

ՀԱՖԹԱԼԸԳ ՍԱԹԸՇ ՓՈՅԱՍԵԼԷՐԻ

Պուղոսյ.— Էքսթրա սէրթ 49—50, Ա սէրթ 46—47. Բ սէրթ 42¹/₂—43: Տէօնմէ սէրթ 42¹/₂—43, պէյաղ Ա 44³/₄—45¹/₄, պէյաղ Բ 43¹/₂—44¹/₂, պէյաղ չափտարը 46—36, սաֆի չափտար 33—33¹/₂: Արփա էքսթրա 32¹/₂—33, Ա 31—31¹/₂, Բ 29¹/₂—30:

Այվ Երիւրի.— Թիւրի 75—80—90—115 (Էրզրում) 160—170: Սանսար 220—250—270: Զէրտիվա 350—360: Թաղը վէ չաքալ 36—38: Թալլան 245—250—:

Միւրթէկվի.— Պալ մուսու 22¹/₂—23: Աֆիօն դա-պա վէ Գալլըքսիր 208—217, Իւրկիւկ 230, Խօզդատ, Մատէն 250: Թիֆթիկ Դօնիս, Սիվրիհսար 14¹/₂—15, գապա 7¹/₄, տէրի 11¹/₂—12³/₄, Դօնեա, Սիվազ 13¹/₂—14, Զիլէ 16¹/₄—16¹/₂, Էնգարէ, Եօզդատ 16¹/₄—16³/₄, Էսքիշէհ, Բէօթահէա, Գարա Հիսար, Պէյ փազար էքս-թրալարը 18—18¹/₄:

Պիճէ ԿէՕՆՏԵՐԻԼԷՆ ԲԻԹԱՊԼԱՐ

? ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠ ٢٠٠٠

մի պիր միւրիսալէսի Արապի հուրուֆաթլա թիւրքէ թապ օլունուր օլունկ, Սալիւսի Շէրիֆ թալիմինէ տաիր պաղը սիւալլարա ճէ-վապ վէրէրէք Գրիսթիյանլարըն միւշրիք օլ-մատըզլարընը իսպաթ էտէր: Անը Միւսլիւ-ման գօմշուլարըմըղըն օգուսաւը լաղըմ տըր: Ֆիյաթը 40 փարա իտէ տէ, 10 եա տահա ղի-յատէ ալանլարա 50 իսպօնթօ էտիլիր: Իսպօնթօ էտիլէն քիթապլարըն փօսթա իւճ-րէթի ֆաղա ալընըր: Ամէրիգա իշիւն ֆիյա-թը 15 սէնթ տիր: Սըփարըշ իշիւն Բաննիւրա խտարէխանէսինէ միւրաճէաթ օլունա:

ԲԻՍՆ

ՍԻՆԻՄԱԹՕԵՐԱԾ

Հայթայան պիրատէրլէրին Բրիստոսուն էօմրիւնտէն 40 գատար վուգուաթ մէնզարէ-լէրի մէճմուսը օլան «Յիսուսուն էօմրիւ» նամ մէշուր րէնքլի սինէմաթօկրաֆ մէնզա-րէլէրի Դօնեատա Ալէտալին թէփէսինտէքի թէլաթրօ պինասընտա գըսմէն փրօթէսթանթ քիլիսէ պինասը ֆօնսը մէնֆաաթընա օլ-մաք իւղը թէմաշայա գօմշուլարաղ 39 լի-րալըգ պիլէթ սաթըլտըզտան սօնրա պի-նատա ալազտա տուրաճագ հէր գալ-մատըղը իշիւն իշէրի կիրմէք իսթէյէն պէօյիւք պիր իզտիւմ գափուտան կէրի կէօն-տէրիւմիշ տիր, Հայթայան պիրատէրլէր չէն-րինիգէ կէլտիյինտէ պու աճայիպ մէնզարէ-լէրի կէօրմէքլէք ֆուրսաթընտան իսթիֆաաթ էտինիգ: Ղալլի մէմուլ պիր չէյ գուհուր էթ-մէզսէ Հայթաիան պիրատէրլէր Զատիկտէ Դաշէրիտէ պուլունաճաղար:

3—3

ԲԱԹԱՆՊՈԼ ՄԻՆՊԵՐԼԷՐԻ. Ապրիլ 26 Կիրակի ՊէՅ ՕՂԼՈՒ, Այնէլի 2էշմէ Ս. Երրորդուֆիւն քիլիսէսի, սաաթ ալաֆր. 10տա, [վեր. Ա. Պ. Շմուռնեան]:

ԿէՏԻՖ ՓԱՇԱ, Ամէրիգան մէքթէպինտէ, Լանկա քի-լիսէսի, սաաթ ալաֆր. 10 տա, [վեր. Բ. Ա. Ճէճիգեան]:

Աշաի Բապալանի: Պալլալ Հաուստա էօյլէտէն սօն-րա սաաթ 3,30տա:

ՊԱՅՊԼ ՀԱՌԻՍ, Ֆինճանճըլար Եօզդու, Էմիւնուէլ քիլիսէսի, սաաթ ալաֆր. 10,30տա, [վեր. Բ. Գ. Գրի-գորեան]:

ԻԽՍԿԻՏԱՐ, Ամէրիգան մէքթէպ իպատէթխանէսի, սաաթ ալաֆր. 10տա,

ԵՆՆԻ ՇԷՆՐ (Պէյ օլլու), Մաճար սօղազ, Եօզրօ 105, սաալահ իպատէթի, սաաթ ալաֆր. 11¹/₂ տա, Կիրակի մէքթէպի տէրսի, սաաթ 11¹/₂ տա, [Պատ. Գարեգին Ղ. Գուլտուրաճեան]:

ՍԱՐՐԱՏԻՅԷ

Եսամը միւպէտտէլէ	90.04
Բուսէլի չըմէնարֆէր	Ֆր. 200.
Բրէտի Ֆօնսիյէ Էմիփ.	1886 Ֆր. 345.50
" " "	1908 " 274.50
" " "	1911 " 265.50
Թրանսվալ	" 28.